

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 1 JUNI 1919.

HÖGMAN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.

RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY-LANGE.

BRUD OCH BRUDGUM.
Prinsessan Margaretha av Sverige och prins Axel av Danmark. Ateljé Jæger foto.

Nordamerika och en svensk romantiker. Av Fredrik Vetterlund.

I.

GENOM SIN INSATS I VÄRLDSKRIGET och genom president Wilsons uppträdande äro Nordamerikanska Förenta staterna "aktuella". Denna kolossala maktfaktor har för första gången kastat avgörandets svärd i vågskålen i en situation som rör hela jorden.

För hundra år sedan anade man föga något dylikt, men att den nuvarande jätten var ett jättebarn, skönjdes redan då. Och detta jättebarn hade sina beundrare på vår sida Atlanten. Det var restaurationens och de bourbonska kungarnes tid, då man sökte utplåna så mycket som möjligt av Frankrikes stora omvälvning. Men de, som trots allt höllo på den och icke ville att dess frukter skulle gå förlorade, de sågo med hopp och glädje över världshavet. Där fanns en verklig medborgarstat med fria institutioner, medan Europa tycktes gå tillbaka till det gamla.

Restaurationstidens "liberala" beundrade således Nordamerika. I det sågo de en föregångsstat, vilken ej, som Europas stater, vuxit fram ur medeltidens feudala former med tillhörande nedärvda fördomar och privilegier utan som byggts efter förnuftsens enkla, praktiska regler på verklighetens grund (dels franska upplysningsidéer, dels fri- och rättigheter från det engelska moderlandet ha ju ingått i "staternas" författning och liv). Vi hade på 1820-talet en tidning, Argus, som gjorde gällande, att fristaten (= republiken) Förenta staterna företrädde ett nytt skede i mänsklighetens politiska odling, positivt fritt efter franska revolutionens negativismer. Hos den utbreddes medborgarandan av böcker och tidningar, som ersatte de gamles oratorer. I vissa fall såg Argus i Förenta staterna en förebild för Sverige, rådde t. ex. vårt land att samla sina spridda kapital i aktiebolag för att som Amerika bli en industriell, välmående och mäktig stat med andra kreditinstitutioner än en monopoliserad statsbank o. s. v.

Men det fanns — hos oss som ute i Europa — också folk, som ingalunda delade denna syn på västerns framtidsland och som dylika råd ingalunda smakade. För dåtidens unga intelligens, särdeles för de unga romantikerna i Uppsala, fanns ingenting plattare och mera tomt abstrakt än de teorier, som ville ordna allt uteslutande efter rationella grundsätser. En dylik stat tycktes dem likna själva dessa de statsgränser eller stadsplaner, som upplinjerades därborta. Det historiska samhället där emot med sina tusen hävdvunna och pittoreska olikheter var för dem som en medeltidsstad med krokiga, brokiga, suggestiva gator, med utsprång, skuggor och dagrar, där allt hade sitt organiska, individuella liv, fullt av historisk mystik i jämförelse med likformighetsstatens torra ohistoriskhet — Nürnberg jämfört med Newyork. Att åtskilligt däri bättre lämpade sig för estetisk betraktelse än för praktiskt bruk, att ett och annat hus numera kanske var förfallet, trångt eller annars olämpligt för nuvarande släktled och framtiden — det sågo de mindre. Det allmänna europeiska bakslaget mot 1700-talets förståndsmässighet och mot revolutionens skräckgärningar och vilda nedbrytningsarbete hade medfört misstro, avsky och vämjelse inför "upplysningens" statssystem efter abstrakta regler och vackra talesätt.

Misstroendet gällde också de blomstran-

P. D. A. Atterbom. Efter en blyertsteckning av Per Södermark.

de liberala skönmålningarna av Nordamerikas stater. Uppsaloromantikernas tidskrift "Svea" och deras Svensk litteraturtidning ge ofta luft däråt; den förra innehöll år 1826 en lång uppsats, som utförligt granskade Förenta staternas styrelsesätt. Det vore en "gouvernement des idées abstraites", där verkligheten är så mycket bristfälligare än de sköna "idéerna", medan den i Europa ofta är bättre, lovar mindre och ger mera. Amerika hade något flygsandsaktigt i samhällsförhållandena: samma man kunde t. ex. först vara präst, så lagkarl, så lantbrukare, medan i Europa kallet mer organiskt hörde samman med personen, en bonde var en bonde, en adelsman en adelsman. Bristen på statsreligion klandrades av Uppsala, och skalden Atterbom såg i Förenta staterna ett ofantligt bolag för åkerbruk, industri o. s. v., det verkliggjorda idealet för den nyare "liberala" statslärans atomistiska och materialistiska grundsätser, där allt, som kan sättas i rörelse med maskiner, fått mycken utbildning, men begreppen fädernesland, stat i högre mening, kultur, vetenskap, som ej främjar sinnliga njutningar, vore främman-

Liljevit.

OCH LILJEVIT BLEV HATAD OCH TAGEN och slagen.

Så ren som snö var Liljevit, förhånad och bedragen.

Hon sjöng för sig själv som en skogsvind, som dör, när blomman blivit trampad, som hon har sjungit för.

Hon sjöng en gång om källsprång, som kämpa och brista från klipporna, från bergen och störta i haven.

Den sången var den vackraste, den sången var den sista.

Se'n var hon stum — och Liljevit hon ligger nu begravnen.

Den vind, som gick bland skogens snår, har viskat hennes saga, den milda vind, som sökt sig fram för Liljevit att klaga.

Men dånet av forsen förkvävde vindens röst. Då brast det lilla hjärtat i Liljevits bröst.

IVAR PETERSEN.

de, medan egennyttan vore den kokande ånggryta, som satte alla statshjul i gång, o. s. v.

Uppsaloromantikernas motståndare hävdade att dylikt var svartmålning, tidningen Argus prisade "staterna" högt, och överhuvud tvistades om detta ämne åtskilligt. En svartmålning var det ovanstående ju också, men en del fog hade den för sig, liksom de liberalas förtjusning å ena sidan gick till naiv överdrift, å andra sidan, som utvecklingen och historien visat, ingalunda var ogrundad. Än i dag kunna ju de mest olika saker sägas om den jättestat, om vars tillväxt i yttre styrka icke ens de längstgående optimisterna från 1820-talet kunde drömma. Men att även den romantiska kritiken av "yankeelandet" alltjämt har sin relativa rätt, därom bruka de flesta ideellt lagda människor vittna, som i vår tid besökt den grovlemmade giganten på klotets andra sida. Och det i trots av allt vad som funnits där borta och gjorts därborta för kulturen.

II.

Särdeles ovilligt stämd mot nordamerikanskt väsende var som sagt skalden Atterbom. Och man har skäl att fråga sig, i vad mån hans stora samhällssatir i sagspelet Lycksalighetens ö kan vara kalkerad på, bland annat, hans åsikter om Amerika.

Böttiger berättar i sina ungdomsminnen hur han hos Hans Järta i Uppsala en rusking novemberafton — det måste ha varit 1825 eller 26 — första gången såg Atterbom: "Lycksalighetens ö var utkommen men blott som halvö" (d. v. s. första delen). "Skalden var nu som bäst sysselsatt med dess senare avdelning. När denna sedermera utkom, igenkände jag i den hyperboreiska republiken starka reflexer från aftonsamtalen hos Järta, där man ofta plägade ridikylisera den amerikanska, särdeles med anledning av en då nyligen översatt skrift av miss Wright, som skildrade det i rosenrött."

Atterbom har själv på sätt och vis förnekat detta. Han berättar, att de "hyperboreiska" scenerna voro båda skrivna och tryckta, när han först läste miss Wrights skrift. Det är möjligt, men tryckta kunna de endast ha varit som ark, ty det är i anmärkningarna vid bokens eget slut som skalden berättar det (1827).

Av hans brev till sin fästmo veta vi, att äventyret som rymmer denna stora, mot tidens radikalism riktade samhällssatir, skrevs under våren 1826, och översättningen av miss Wrights amerikanska resebrev "Views of society and manner in America" blev synlig samma år. Argus för 16 aug. omtalar första delen av nämnda "förträffliga bok" (som utkommit på dess förlag) såsom nu i allmänhetens händer, och andra delen, som Atterbom citerar, utkom samma år. Aftonsamtalen därom hos Järtas ha sålunda ägt rum hösten 1826 och förmodligen våren 1827.

Det behövs också att skalden direkt förnekar det, ty annars vore det helt enkelt omöjligt att icke finna sammanhang mellan hans teckning av den hyperboreiska patrioten Pantaleons alltför humana krigföring och den berättelse om amerikansk dylik, som Atterbom anför ur miss Wright. I bägge fallen kan officeren tillintetgöra hela fiendestyrkan med förlust av endast tolv man. Tror man hangör det? Nej, ty tolv republikanska medborgares liv äro mer värda än alla förmåner av segern. I bägge fallen

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4.
Riks 1646. Allm. 9803.
Red. Högman: kl. 11—1.
Riks 8660. Allm. 402.

Expeditionen: kl. 9—5.
Riks. 1646. Allm. 6147.
Annonskont.: kl. 9—5.
Riks 1646. Allm. 6147.

Iduns prenumerationspris:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:	Idun B, praktuppl. med julnummer:
Helt år Kr. 14:—	Helt år Kr. 18:—
Halvt år » 7:25	Halvt år » 9:25
Kvartal » 3:75	Kvartal » 4:75
4:de kvartalet » 4:50	Månad » 1:75

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text.	Utländska annonser:
45 öre å textside.	45 öre efter text., 50 öre
20 % förhöjning för	å textside, 20 % förh.
särskilt begärd plats.	för särsk. begärd plats.

nämnes precis talet tolv, och den filantropiske officerens resonemang är identiskt. Och detta är — ty man får ju tro Atterbom på hans ord — tillfälligt.

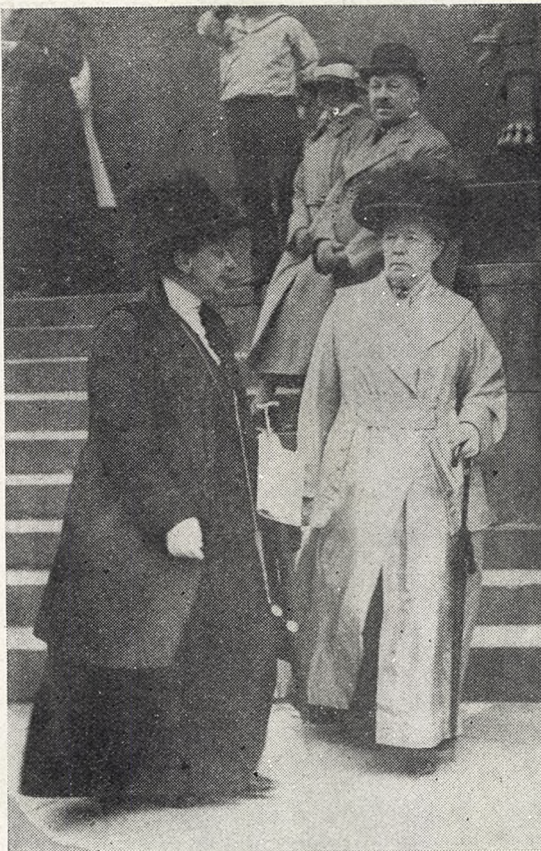
Voro verkligen de tryckark färdiga hösten 1826, som innehålla de hyperboreiska scenerna, då kunna de ju ej innehålla "reflexer" från miss Wrights amerikanska bok. Men från tidigare kvällkonversationer hos Järta om tidens liberala företeelser måste scenerna äga dylika minnen, kanske ända från november 1825, då Böttiger troligen först träffade Atterbom.

Miss Wrights bok är, som fosforisterna anmärkte i Svensk litteraturtidning, skriven i en naivt beundrande ton, och Atterbom finner denna ton gå så långt, att den kunde tyckas vara dold ironi. "Förmodligen på fullt allvar", säger han om hennes ovan anförda berättelse. Boken innehåller också åtskilligt, som verkligen kunnat göra sig i den hyperboreiska satiren. Vad sägs exempelvis om hennes berättelse, att på stadshuset i staden F., vilket för amerikanerna var ett heligt ställe, blev hon "a little offended to find stuffed birds and beasts and mammoth skeletons filling the place of senators and sages".

Och det är annat än ovannämnda episod om en sannt human krigföring. I Atterboms republik har presidenten, som representerar den ordning, som till och med där måste finnas, mycket låg lön, medan en officiell representant för "den allmänna opinionen" får vräka sig. Miss Wrights framhåller likaså, hur föga Amerikas president för egen del hade att röra sig med. Många år senare tedde sig för Atterbom en ny kvinnlig beundrare av Förenta staterna, nämligen ingen mindre än vår egen Fredrika Bremer, och även hon utgav en skrift "Hemmen i nya världen" (1853), där hon prisade en amerikansk kvinna för alla möjliga talanger, så att Atterbom i sin 1854 utkomna nya upplaga av sitt skaldeverk skämtade därmed. Men redan i miss Wrights bok hade talats om en amerikansk mönsterkvinna.

En sådan fru — där-borta sitter en — liktidigt sköter hemmet, staten, skolan. Ni henne skåda kan på samma gång med foten vaggas in ett barn till slummer, med händerna skära sillsalat, med tungan lektioner ge åt kuggade studenter etc.

Förebilden för detta skaldens skämt är emellertid Fredrika Bremers mrs Ripley, "en skön äldre fru med — — mycket kvinnligt väsen, i vilket man icke kunde läsa, att hon — — hjälper unga studenter, som icke lyckats gå igenom deras examen — — En yngling berättade: hon förhörde mig i Eukli-

Författarinnorna Selma Lagerlöf och Sophie Elkan i Köpenhamn.

des medan hon spritade ärter och med foten satte i rörelse sin lilla dotters vaggas.

Och liksom miss Wrights bok på 1820-talet roade Atterbom hos Järta, så skämtades det om Fredrika Bremers nyssnämnda förtjusning i hans egen familj på 1850-talet.

Atterbom såg dock ingalunda blott komik i amerikanskt väsende. Han polemiserade särskilt på 1820-talet ivrigt därom. En av

honom för sin krasst empiriska och ytligt liberalistiska moralåskådning kländrad fransk skriftställare Jouy, som översattes på svenska i samma drag som miss Wrights bok, berömmar också Amerika och angripes även därför av sin recensent Atterbom. Och när den själv liberala store engelske skalden Thomas Moore i flera s. sk. skaldebrev hade hetsigt kländrat andan och arten av frihet där borta i väster, citerar honom Atterbom med förtjusning; ja, den dikt "Befrierskan", i vilken han själv häftigt anfaller det lösa, själlösa, trumpna och antipatiska i 1820-talets "dagbladsanda" och liberalistiska opinion, har både till vers och tonfall troligen påverkats av Moores straffpredikan för Amerika.

I sin stora samhällssatir i Lycksalighetens ö menade han sig också nog ha träffat drag, dem t. ex. miss Wrights bok kunde övertyga honom vara amerikanska. Men i dikten framstå dessa icke så, de synas snarare tillhöra vrängsidan av "republikansk" anda i allmänhet. Något som för oss ser ut som amerikansk lokalfärg innehåller Lycksalighetens ö icke. Maskinkulturen, den duktiga handfasta brutaliteten, "yankee"-väsendet överhuvud finns där ej. Det är sålunda blott i abstraktaste allmänhet som Nordamerika, så osympatiskt det än var för Atterbom, ligger bakom hans satir.

I den hägrar långt mera franska revolutionen, men i skepnad av en eländig fars: dess hela abstrakta fanatism, varav Nordamerika hade intet, dess retorik och fritänkeri, som ej heller hörde hemma bland enkla åkerbrukare och kväkare, dess folkupplopp, som höta representationen och mötas med tal genom fönstren, dess "republikanska" tideräkning, dess dekadidagar, dess trikolor, dess frihetsträd, där man hänger präster — ja gången av det hela, i det (upplagan 54) den ömklige demagogen Mopsus som Napoleon bliver kejsare (onekligen parodi).

Oviljan mot Nordamerikas prosa och mekaniska maskinkultur behöll Atterbom nog ensidigt hela sitt liv. Med undantag av Washington och Franklin ville han aldrig se något stort därborta. Annu på äldre dagar förvånar han sig i brev till sin danske vän skalden Hauch över att denne lyckats göra en ångmaskinsuppfinnare poetisk, varmed han syftar på Hauchs bok "Fulton". Liksom sin nära själsfrände Ingemann saknade han den syn på den tekniska kulturens poetiska möjligheter, som en tredje dansk romantiker, H. C. Andersen, där emot hade i så hög grad och varav hans romantik med modern hänförelsekapat en i bästa mening modern insats.

Den nordiska författarkongressen i Köpenhamn. 1. Nils Collet Vogt. (Norska författarföreningens ordförande.) 2. Ernst Didring. (Svenska författarföreningens ordförande.) 3. Sophus Michaelis. (Danska författarföreningens ordförande.) 4. Marika Stjernstedt. 5. Carl G. Laurin. 6. John Landquist. 7. Nils Wilhelm Lundh. 8. Sven Lange. 9. Gustaf Collijn. 10. Anders Osterling. 11. Algot Ruhe. 12. Thit Jensen-Fenger. 13. Professor Werner Söderhjelm. H. Damgaard foto.

Ronsflifen Förening för hemslöjd och Konsthandtverk. **Atelier- & Restfotografer** Aktiebolaget ARTO, Malmö, S. göra sina inköp fördelaktigast hos

Försäljningslokaler: Gamla Högskolan - - - Göteborg. Rikstel. 52 76. 56 22. Telegramadress: ARTOHAND.

Signe Hebbes memoarer.

Idun

På grundvalen av konstnärinnans muntliga berättelser nedskrivna av Hildur Dixelius-Brettner.

Efterskörd.

(Forts.)

"PÅ HIMALAVA VAR BJÖRNSON OCH hans Caroline flere gånger vår gäst. Jag minns särskilt en afton då vi inbjudit några vänner för att roa dem, mina två elever Anna Petterson-Norrie och Anna Klemming, August Bondeson och min kära vän Jane Gerandt-Claine. Anna Klemming sjöng Kjerulfs kompositioner till dikter av Björnson, Anna Norrie och August Bondeson sina visor. Björnson var på ett "glimrende" humör."

Han var obeskrivligt söt i sin kärlek till mamma. Han skrev ibland de allra sötaste brev till henne."

Ett av dessa är daterat 1892 Aulestad juledag.

"Dejlige gamle fru Vendela i eventyrlannet bortenom både sol og måne, — jeg mener i de gode følelsers, det trofaste venskabs lan!

Tack för hilsenen og forspørselen!

Ejnar skulde på en inspektionsrejse fra Fusan på Corea rundt kysten. Skibet, han skulde fare med, en kinesisk damper, gik under med man og mus. Men Einar hadde i stedet for å gå med tat avsted på en fasan-jagt. Dette viste den norske sjöman intet om, som brakte tidenden hjem, den tidende, at skibet han skulde fare med, var forlist med man og mus.

Så kan De tænke dem, at telegrammet fra ham på min fødselsdag kom belejligt. Han var i beste velgående.

Ellers var indredepartementet (Sveriges norske vasall har intet ydredepartement) så galant å telegrafere og forspørge; det er en affære på flere hundre kroner.

Hvordan har så De og Deres Signe det? Vi her lever bra. Björn og hans kjæreste (Ingeborg Oselio) er her i julen. Sigurd Ibsen og Bergliot bor her. Erling og hans Anna ejer nu Aulestad. Dagny begynder å løfte vingerne for å fare ut og Einar gjør det brilliant i Kina.

Jeg selv har hat en fødselsdag, som i ydre deltagelse anners er enestående i vort lan. Dette var forsåvidt bra som det ordnede mit kompars.

De innerligste hilsener till Dem og fröken Signe. Og lit besked!

Den svenske tægner og ven, som en gang bar navnet Nyström, men nu en doktors navn — hennes adresse har jeg ikke. Jeg vilde saa gerne sende henne mit portræt, men jeg vilde ikke bli hængt i en krog. Enten vedstår hun fullt for alle mennesker at vi er venner og at jeg selvfølgelig har hennes fulle agtelse — eller jeg holder mig tilbage.

De gir ærligt svar!

Deres tro ven

Björnst. Björnson.

Min kone hilser hjærteligt.

Vendela Hebbes sista dagar.

"Lange tunge åtti aar
Bar du, Moder, uden Klage,
Talte Nætter taus og Dage,
Tæller og ej standse faar.

Gjennemsigtigt, skjært og klart
Skröbligt Hylster, det at bryde
Tyk's naar Andens Vinger skyde
Med ustandselige Fart.

Stakkels Moder, Du er mæt
Længst af Livets Strid og Møje;
Mat er Haand og Fot og Oje,
Hjertet selv alt banker træet.

Husker Du naar vi var smaa:
Blot en Stund Du Øjet lukked,
Vi paa Laaget pilled, plukked:
"Moder, Du ej sove maa!"

Moder, Du ej sove maa!
End maa Du ej gaa til Hvile:
Traet og kjærligt til os smile,
Som den gang, da vi var smaa!"

Så skrev fru Fanny Vedel till sin mor på hennes åttioårsdag.

"Ja, så var det", säger Signe Hebbe, "jag tror, att det var vår kärlek, som de sista åren höll henne kvar. "Jag är så trött, jag längtar så att få dö, men det förs jag aldrig säga till Signe, hon blir så ledsen", sade hon ibland."

Detta gällde egentligen om de två sista åren — det nittionde och nittioförsta. Dessförinnan hade hon ägt en nästan obruten förmåga att tillgodogöra sig vad livet för henne alltid ägt av värden.

"Hon hade så många vänner, som voro henne kära." Till stor glädje var henne Ellen Keys vänskap.

"Särskilt livlig var måhända kontakten mellan oss och Ellen Key under de år min systerdotter hade förmånen att bo i hennes hem."

Fröken Annette Vedel bedrev nämligen efter i Danmark avlagd filosofie kandidat-examen matematiska studier först under geheimekonferensrådet Andræ's ledning i Köpenhamn och senare vid Stockholms högskola under professor Mittag-Lefflers. Vid nämnda högskola var hon även under några år amanuens.

"Det var under dessa år hon bodde hos Ellen Key. Hon höll av henne ej mindre högt än mamma och jag.

Aldrig glömmar jag Ellen Keys hjärtegodhet sådan den tog sig uttryck, då Annette en gång insjuknade. Annette själv ville, för att ej vara till tunga, komma till ett sjukhem, av vilken åsikt även vi, mamma och jag, voro, men Ellen motsatte sig bestämt detta och vårdade Annette med moderlig ömhet. Sådan är hon."

Ellen Keys och Signe Hebbes vänskap har ägt bestånd ogrumlad genom åren. På sin 80-årsdag — den 30 juli 1917 — mottog Signe Hebbe från sin väninna följande vackra brev:

Kära Signe!

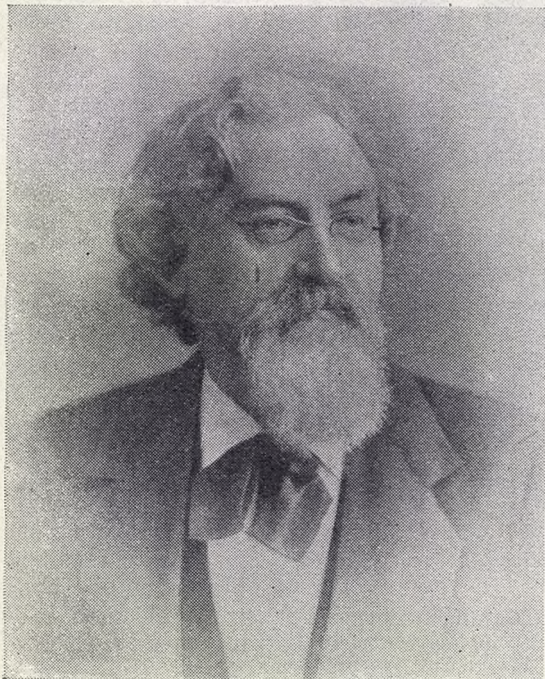
Rikt var alltid ditt liv och nu är det även långt. Så har du hunnit verka i vida kretsar för vad du satte högst av alla värden: konsten i anda och sanning och fostra lärjungar, som fortsätta ditt verk. Men så har du även nödgats uppleva, att alla dina närmaste lämnat dig ensam och att du nu står som släktens älstä. Må du i dig känna huru kär du är för alla dina andliga barn och må du för dina senaste levnadsår äga den stora fröjden tillsammans med dina likasinnade, att se freden återvända med rättens seger i alla land. För dig som mig som hela det äldre släktet, blir livet aldrig sig likt som före kriget. Men må vi åtminstone se detta sluta så, att vi ej behöva blygas mer än vi gjort dessa 3 år — över att vara européer.

Må allt gott, som ditt goda, rika hjärta för dig själv behöver och för andra önskar bli dina återstående år till del! Alltid

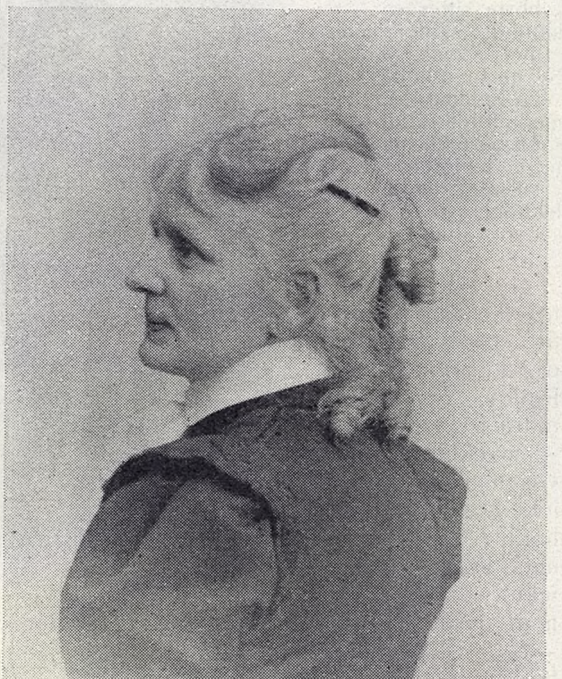
Din tillgivna
Ellen Key.

En som Signe Hebbe även med tacksamhet minnes såsom sol- och glädjespridare över moderns senare år är Sven Scholander.

Det var då Scholander börjat intressera sig för Carl Jonas Love Almqvist diktning och upptagit hans "songes" på sin reper-toar, som han sökte upp Vendela Hebbe för att av denna få några personliga intryck av diktaren. Så knöts den bekantskap som blev Vendela Hebbe till så mycken glädje. Redan det, att få tala om Almqvist, vännen och diktaren som betytt så mycket för hennes egen livssyn, för en så intelligent och förstående lyssnare som Scholander, var henne självfallet en glädje. Att sedan sitta och lyssna till honom, då han med oförligenligt mästerskap föredrog hans songes, dessa diktskapelser till vilkas upphov och historia hon i flera fall varit diktarens förtrogna, gjorde afnarna självfallet till oförgämliga högtidsstunder.

F. T. Borg.

Christina Borg.

Pröfva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

Iduns Kokbok

av
ELISABETH ÖSTMAN.

är den bästa kokbok för det svenska hemmet. - - -

9:de upplagan nu utkommen.
Pris kr. 7: — inbunden. - - -

Annette Wedel.

"Ja, Scholander är stor, jag har aldrig fallit ned och tillbedit ett instrument, det beror på människan som spelar därpå.

Jag minns särskilt en gång: jag hade mött honom ute på förmiddagen: I afton kommer jag upp och sjunger för Hebban", sade han. Och han kom med sin lufa. Dannström och hans fru voro även närvarande. Scholander var outtröttlig den gången — och mamma lycklig. Det blev midnatt och han sjöng ännu. Han sjöng till fram emot morgonen.

En annan vän, som stod mammans hjärta särskilt nära liksom mitt var Héléne de Ron."

Ännu minnas många Héléne de Ron. För dem, för vilka dock hennes namn är helt främmande torde hennes plats som en av Vendelas och Signe Hebbes käraste vänner i detta sammanhang motivera en presentation.

Det var under Signe Hebbes studieår i Paris hon knöt bekantskap med Héléne de Ron. Med sina föräldrar, f. d. brukspatronen Jacob de Ron och hans fru var Héléne sedan 1863 bosatt i Paris, där fadern ägnade sig åt affärsverksamhet. Det var som en av de många unga skandinaver för vilka det de Ronska hemmet stod öppet, som Signe Hebbe kom inom dess krets och än i dag bär hon inom sig dyrbara minnen av den gästfrihet och välvilja som mötte henne i detta av intelligens och förfining burna hem.

"Héléne var en fascinerande personlighet, en storstilad karaktär, en sällsynt begåvning."

Livet för hårdhänt fram med henne. Olycksåret 1870 med belägringens fasor kostade hennes sjuklige far livet. I sin älska bror hade hon, liksom hennes mor dock ett stöd till år 1882, då brodern hastigt avled. I broderns stora affär, en agentur för svenskt järn och träexport, hade Héléne varit en för sin arbetsförmåga, intelligens och skicklighet högt värderad medhjälpare. Under den nya regimen blev hennes självständighet rätt beskuren; hon lämnade affären efter några år och upprättade ett pensionat.

Det de Ronska namnet var nog för att till detta pensionat skulle dragas eliten av vad Skandinavien under dessa år sände till Seinstaden, i synnerhet av konstföväande adeptter. Vad Héléne de Ron betydde för sina pensionärer kan ej överskattas. Aldrig sparade hon sig, då det gällde dem och deras bästa, hennes ingående kännedom om franska förhållanden, hennes vittnande relationer blevo för dem av oskattbar betydelse.

"Héléne de Ron skulle väl ha kunnat försvara sin plats som musik-, konst- och teaterkritiker".

År 1891 flyttade hon med sin mor tillbaka till Sverige. Här slog hon sig på lärarinneverksamheten. Med sina djupgående insikter i franska språket och sin gedigna litterära bildning skaffade hon sig snart en rangplats på detta område. Hon blev lä-

rarinna i franska vid flera av Stockholms flickskolor och synnerligen eftersökt för privat undervisning.

Vendela Hebbes sista decennium hade vid denna tid gått in och över detta kom nu Héléne de Rons fängslande, säregna personlighet att sprida sitt ljus.

Under somrarna på Snäckviken och på Skogshyddan var hon en ofta sedd och alltid lika efterlängtan gäst.

"Survius, eller Vesurvius" var hennes smeknamn bland vännerna; detta härledde sig av att hon som barn, ytterligt livlig som hon var, ofta tillade ett rullande r och så talade om Vesurvius.

"Det finns människor man kan tycka om och hålla av, men de efterlämna ej egentligen något tomrum, då de gå bort. Men det tomrum Héléne de Ron efterlämnade bland vännerna var så stort, att det aldrig fylles."

Av de många unga, som med beundran och tillgivenhet slöto ring kring Vendela Hebbe nämner Signe Hebbe särskilt Jane Gernandt-Claine.

"Hon sjöng för mig som ung flicka och har förblivit mig en trofast tillgiven vän."

Sin beundran för Vendela Hebbes person gav fru Claine uttryck för i Iduns spalter för några år sedan. Orden äro så varma att några av dem i detta sammanhang förtjäna ett upprepande.

— — — "Den som skådat detta betagande, vita huvud skall säkert aldrig glömma det och mer betecknande än något annat förefaller mig en liten scen, som jag själv en gång blev vittne till... Det var en sommar ute på landet, vid det idylliska Nynäs, då 'Venselan', som vi unga kallade den gamla diktarinnan, satt i sin sjukstol vid verandafönstret, och ett barn, en liten fyra års flicka, rörde vid de vita lockarna och utbrast: 'Så vackra, så vackra'. Flickebarnet var blont och lockigt som en kerub, och tavlans hör till dem, som icke gå ur ens minne, lika litet som man förgäter blicken ur Venselans ända in i ålderdomen, guldgråa ögon med det djupa, förändligade uttrycket.

Omkring hela hennes eteriska företeelse svävade en obeskrivlig luft av andlig förtäring, denna själens förnämlighet, som är något av det mest beundransvärda i livet. Man kom henne aldrig rätt nära och ville heller icke göra det, alltför lycklig att känna sig stå på något avstånd inför så mycken själslig adel inom detta bräckligt förfinade hölje.

— — — Ingen kunde bättre än hon följa de utflykter hennes — — — dotter gjorde inom konstens och musikens områden och de timmar vi unga fingo tillbringa i konstnärinnehemmet vid Sturegatan höra till de oförgätligaste minnen, jag äger från Sverige — minnen som många gånger kunnat kasta både värme och glans över uppehållet i främmande världsdelar.

— — — Ingen har känt Vendela Hebbe utan att glädja sig åt, att något så förtjusant

Thilda Jacobson.

de funnits till i världen och en enda blick på hennes ansikte talar tydligare än ord om finheten och behaget hos den sällsynta personlighet vi svenskar äro nog lyckliga att kalla en av de våra i de förblivande minnernas album."

"Och Thilda", säger Signe Hebbe på tal om de gamla vännerna, "glöm ej Thilda." Och vem skulle glömma Thilda!

Thilda Jacobson var en ung flicka, då hon kom som tjänarinna till Vendela och Signe Hebbe. Över trettio år ha nu gått sen dess och Thilda har Patriotiska sällskapets stora silvermedalj för långvarig och trogen tjänst. Med denna i brett, blågult band kring halsen undfägnar Thilda i dag som i dag är vid Signe Hebbes middagar, hennes gäster med resultatet av sitt "kulinäriska snille".

"Ack, ack, ack", säger Signe Hebbe, "vilket tålmod har hon ej haft med mig: om kvällarna, då jag säger god natt till henne, brukar jag be henne förlåta att jag lever."

För mamma var hon en ovärderlig värdarinna, alltid öm, alltid fin, alltid outtröttlig."

Att Signe Hebbes elever bevara "Thilda" i gott och tacksamt minne, därom vittnar den samling av vackra fotografier, som Thilda har att glädja sig åt på sin byrå.

Där står Mathilda Jungstedt som Niklas i Hoffmans sagor, Gerda Lundequist som Ragna i Daglännet, vackra privatporträtt av Anna Peterson-Norrie och Valborg Svärström m. fl. alla med egenhändig och hjärtlig dedikation.

Då Thilda talar om Vendela Hebbe stå än i dag fårarna klara i hennes ögon: "Åh, hon var så söt, så söt — och så fålig."

"Ja, hon var fålig om någon". I tjugufem år satt hon bunden vid sin stol — hon hade det ibland nog så svårt, men aldrig hörde man henne klaga."

Taus du sidder i din Krog,
Skuer undrende paa Livet,
Blader i den dunkle Bog,
Grunder paa hvad der staar skrevet.

Forskende og klog og klar
Blikken om bland Tegnen vanker.
Lille Moer, hvor tidt du var
Fjernt fra os i id og Tanker;

Fjernt fra liden, fred'lig Vraa,
Der du syntes os saa nære;
Sig mig, kan du vel forstaa
Noget af de Skrifttegn svære?

Kan du? O, saa sig et Ord
Liden Ledtraad giv os bare,
Som kan føre os paa Spor,
Noget af det dunkle klare.

"Eet er Maalet, mangel Vei"
hvisker du, "didop vel leder

(Forts. sid. 347.)

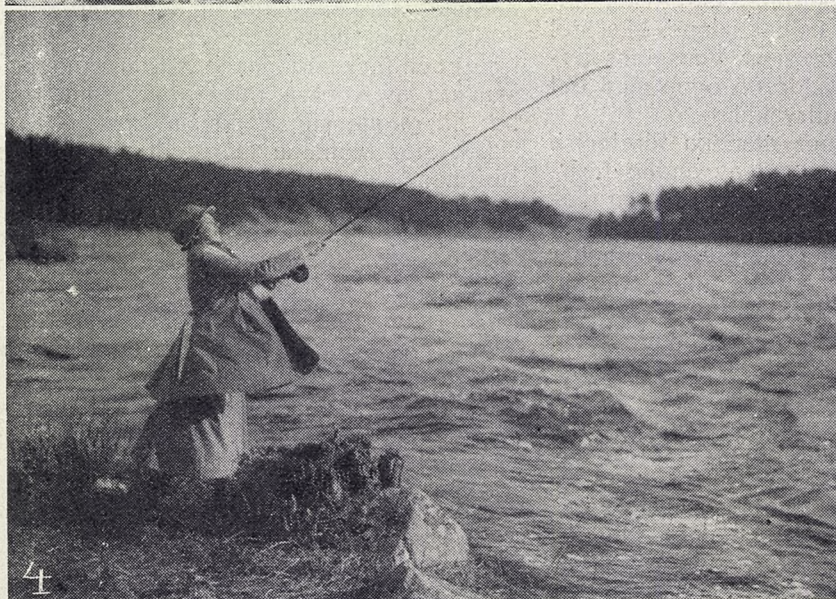
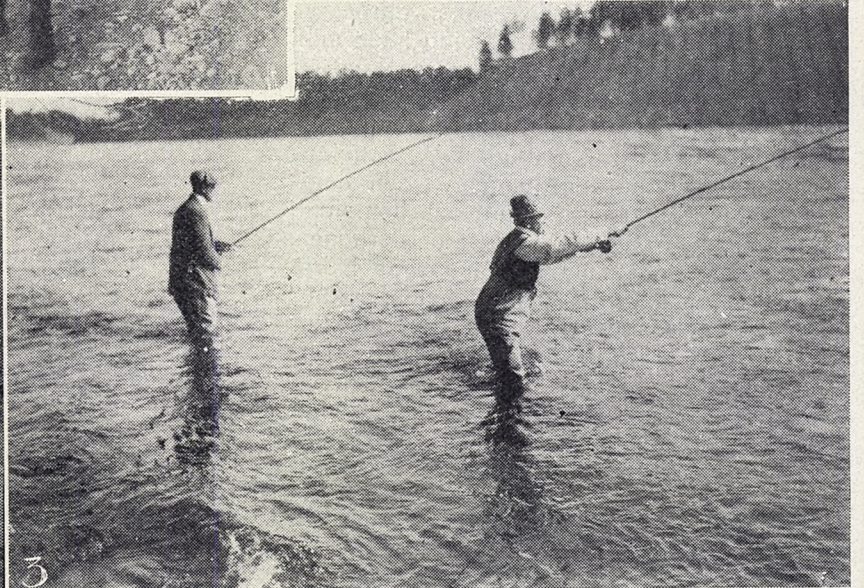
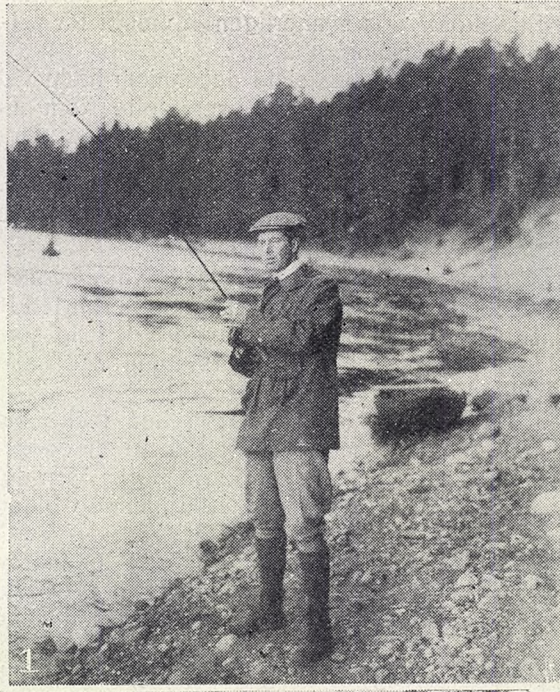
Jane Gernandt-Claine.

Bilder till

dagskrö- nikan.

Från fisketävlingarne vid Älvkarleö. 1. Kronprinsen har fått hugg. 2. Vårbild från Älvkarleö. 3. Laxen fiskas. 4. En av de deltagande damerna gör ett spinnkast. 5. En härlig fångst. —

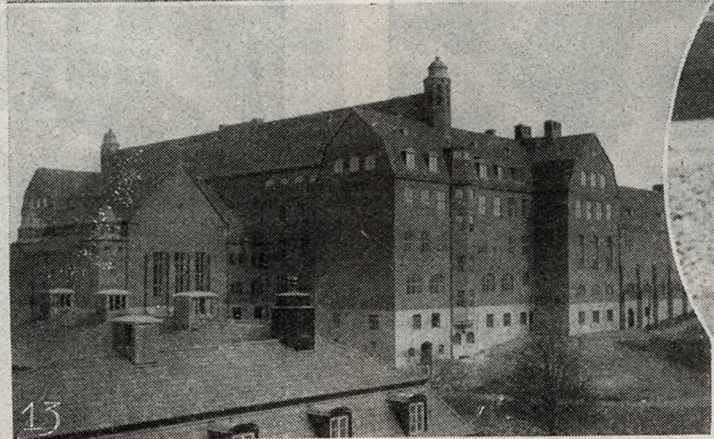
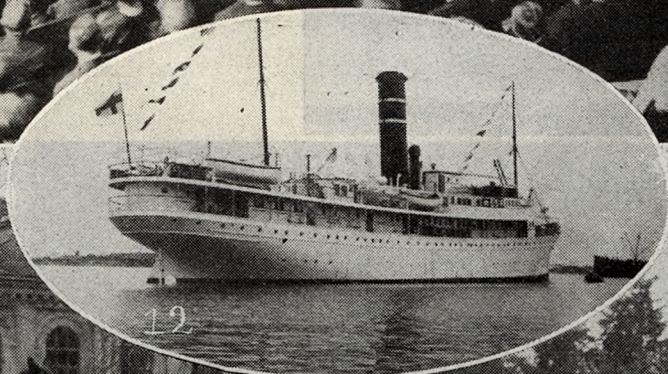
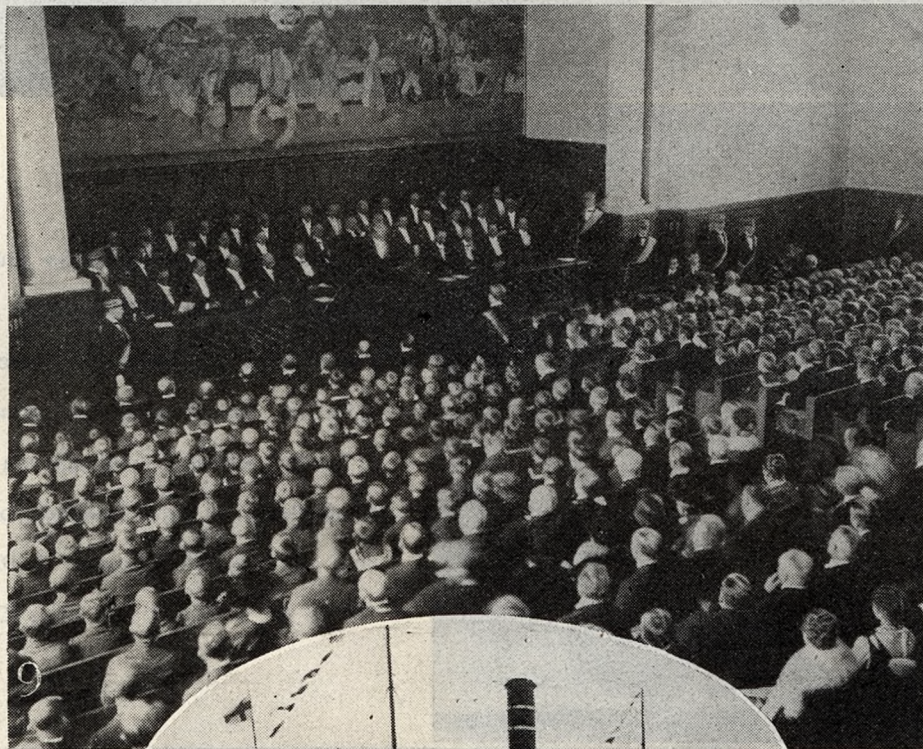
6. Konungen anländer till Hindås. 7. Konungen mottager de lettiska krigsbarnen å Hindås och samtalar med fr. Sigrid Uddenberg.

(Forts. fr. sid. 345.)
 Den jeg gaar, du finder
 ej,
 Over den sit Lysskjær
 spreder
 Evig Skjønhed, gjennem-
 trænger
 Formen som dit Klarsyn
 stænger.
 Vikler ud til Liv og Fylde
 Hvad der skjuls i Frøets
 Hylle,
 Tils i Skjønhed aaben-
 bared
 ligger Skabelsen forkla-
 red."

Så skriver fru Fan-
 ny Vedel till sin mor
 en gång under dennas
 sista år. Den bild hon
 här ger av den gamla
 stämmer väl överens
 med allt som når oss
 av muntlig utsago.

De två sista åren av
 Vendela Hebbes liv
 blevo tunga särskilt
 därför, att hennes
 ögon då nästan helt
 sveko henne. De fliti-
 ga händerna tvingades
 så till vila. Ofta satt
 hon med dem knäppta

och hennes omgivning
 hörde henne halvhögt
 läsa något för sig
 själv medan de slock-
 nande ögonen sågo
 uppåt:

"Ack! den som ett stoft-
 korn vorden,
 Låg bäddad djupt i jor-
 den,
 Emellan grus och stenar,
 Som allt skröpligt under
 sig förenar
 Och begraver
 Och anden iklädd hel-
 gonskrud
 Vore när Herren Gud,
 Som den givit haver.
 Ack, att han vände
 Mitt elände
 Utan ände
 Här —
 All sorg, all strid
 Till himmelsk frid
 Och salighet
 I all evighet
 Där —
 Ingen sorg mer är,
 Ingen nöd,
 Ingen död,
 Gud Fader när
 Och frälsaren,
 Allt uti himmelen.

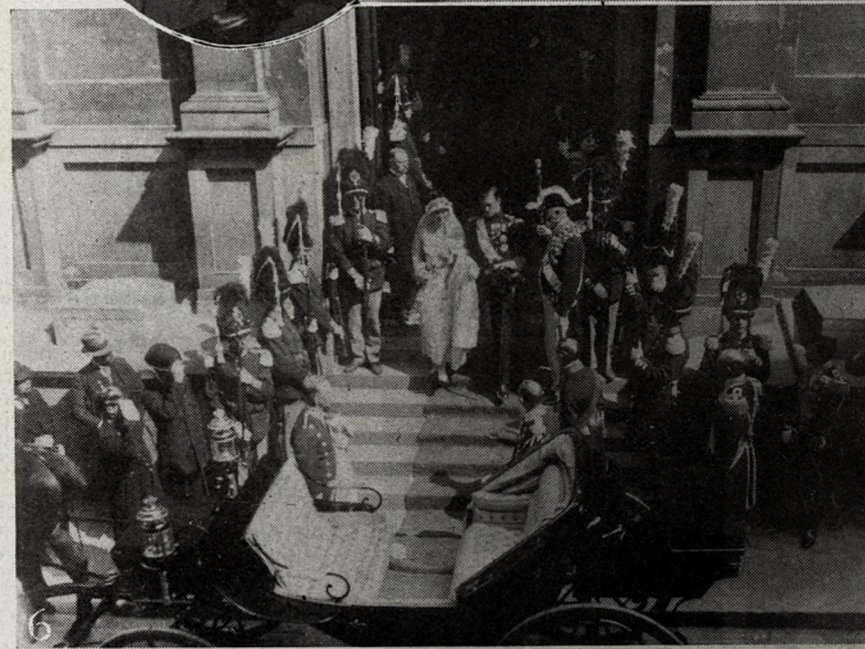
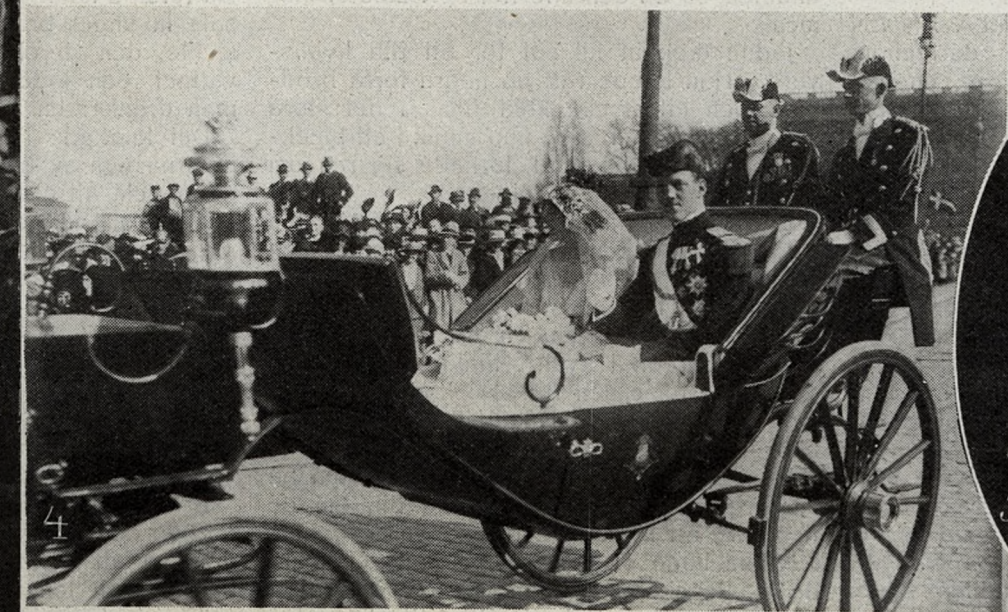
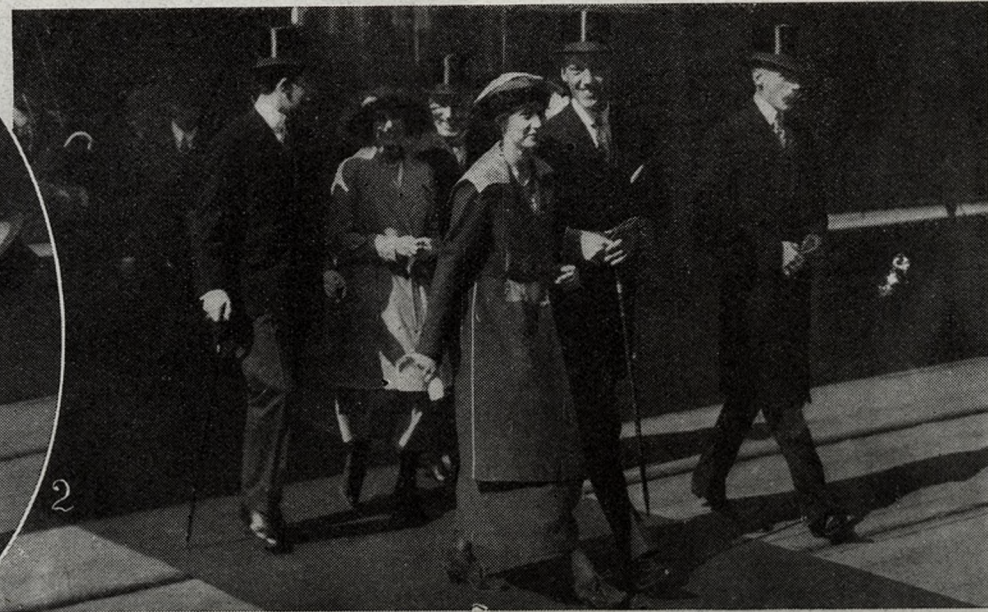
(Forts.)

trafikera traden Stockholm—
 Hälsingfors. 13. Nya latinläro-
 verket i Göteborg. 14. Ärke-
 biskopen på väg till invig-
 ningen av Råsunda nya skola,
 som återges å bild 15.
 1-5, O. Norberg foto. 6, 7, 9,
 11, 13, John W. Johansson foto.
 8, Otto Ohm foto. 10, O.
 Ellqvist foto. 14, 15, Bror o. O.
 Ekholm foto.

8. Dr. Thulins likbegångelse
 i Landskrona, överstelöjtnant
 Amundson, chef för flygväsen-
 det, prestaverar. 9. Norra la-
 tinläroverkets i Göteborg in-
 vigning. 10. Röda stjärnans
 medlemmar i arbete. 11. Krigs-
 barnen framför Hindås idrotts-
 stuga, vilken i sommar blir de-
 ras hem. 12. "Ariadne", den
 nya finska ångaren, som skall

Ett furstligt majbröllop

i jubel och sol. ∞∞∞

1. Konungen och Danmarks änkedrottning vid Centralstationen. 2. Prins Axel och Prinsessan Margaretha möta vid änkedrottningens ankomst. 3. Bruden och prins Carl anlända till Storkyrkan. 4. De nyförmälda passera Norrbro efter vigseln. 5. Prins Georg av Grekland och prins Carl.

6 o. 7. Det nyförmälda fursteparet lämnar Storkyrkan. 8. Vigselakten i Storkyrkan. 9. o. 10. Den stora bröllopskörtgens lysande färd genom huvudstaden. 1-3, 5, 7, 8, 10, Pressfotobyran foto. 4, 6, 9, Th. Modin foto.

Ljugar-Jöddes storhetstid. Av Albin Widén.

I.

MITT I DALEN GÖR DEN LILLA ÅN EN stor krök åt öster och omfattar därigenom hela Bäckagårdens ägor. Den är en hel fjärding, Bäckagården, eller Kroken, som den också kallas, och enligt vad dess ägare själv säger, så finnes där den bästa jorden i hela Skogsdalen. Det är också mycket troligt, ty Krokabonden har flera kor och hästar än någon annan fjärdingsbonde i bygden.

Mellan Krokagårds- och grannägorna går landsvägen tvärs över dalen och över den skrangliga Bäckagårdsbron, som är åtskilliga tiotal år gammal. Bron är av trä, försedd med ett ovanligt högt räcke, och vilar på ekstolpar, som äro nersatta i stora sten-kistor på åbotten. Den är till hälften fallfärdig och har varit utsynad flera gånger, men bönderna ha aldrig kunnat ena sig om att bygga en ny, och därför får den stå kvar.

Strax bredvid bron ligger en liten stuga, även den skröplig och fallfärdig. Där bor gamle Jödde, dalens olycksfågeln, han, ni vet, som lever på att ljuga. Han är den siste av en gammal lurendrejar- och hästskojar-släkt, och har i så mån svikit släktens traditioner, att han numera försörjer sig med att byta stutar vid marknaderna. Han är just inte oredlig i sina affärer, men han har för gammal vana att hellre skarva än tala sanning, även då han själv inte har den minsta fördel av det. Så småningom har han förvärvat stor skicklighet i konsten, och att "ljuga som Jödde vi äbroa" har blivit ordstäv i bygden. Jödde uträttar aldrig något ordentligt arbete, utom då han en och annan gång dagsverkar åt bönderna för att få slå av gräset på åkerrenarna och därigenom skaffa sig foder åt sina stutar. Dessutom har han stor färdighet i att stocka bi och gälla smågrisar, och även fisket hör till hans näringsfång. Man påstår, att han hellre vittjar andras kroker än nät än sina egna, men det är måhända bara förtal av Bäckagårdspojkarna, som just inte höra till hans närmaste vänkrets. Hur som helst, i det stora hela är Jödde en rätt oförarglig människa, som tåles av bygdefolket med den fördragsamhet, som är egen för infödingarna i Skogsdalen. Han har ju förresten aldrig varit i delo vare sig med fjärdingsman eller länsman och kan därför anses som en på det stora hela taget oförvillig person. Varje söndag går han till kyrkan, och lika regelbundet begagnar han sig av Herrens nattvard. En säregen själ är han och väl värd några sidor i Skogsdalens historia.

Det var ovanligt stor vårfloed det året. Den lilla ån svämmade över alla de sanktängarna, som ligga längs strandkanten, och nådde flerstädes upp till åkrarna. Vattnet steg och steg. Det var som om en riktig syndafloed skulle ha dragit fram över Skogsdalen. "Ta mig sjuttungen, om det varit sån här flo sen anno sjuttitre på våren", sade Jödde för sig själv, där han stod i kvällningen och såg ut över ån, som nu mest liknade en sjö med små trädbevuxna holmar. Han hade varit och lagt ut nät, men det gick dåligt med fisket, ty genom den stora översvämningen hade fisken fått för vida vatten att leka på. Det forsade omkring ekstolparna under bron, och Jon märkte det. "Håller vattnet på och stiger så här, så går det över bron endera dan", tänkte Jödde. "Får väl ta och binda'na i morn bittin, då jag vittjar näten." Sedan många år tillbaka ingick det nämligen i Jöddes syssla, att vid varje vårfloed binda fast den gamla bron med järnlinor vid träden i

åkanten, så att den inte flöt bort med strömen.

Jödde gick in till sitt för att äta kvällsvard. Han letade rätt på några torra brödbitar och ett stycke kokt fläsk i det stora väggfasta skåpet, slog upp mjölk i ett bleckkrus, åt med god aptit, torkade sig ren om munnen och tände sin pipa.

Utför stuguknuten forsade vattnet. Jon satt och lyddes på det i ensamheten, och han tyckte, att ljudet blev allt kraftigare, och till slut lät det, som om en riktig orkan dragit förbi. "Sjuttungen så dumt, att jag inte band bron i kväll", tänkte Jödde. "Att det skulle bli e sån flo! Nu kanhända bron stryker med i natt. Då skall väl bönderna bli rasandes."

Han skrattade för sig själv vid tanken på så arga Krokapojkarna skulle bli, om de finge se, att bron vore borta om morgonen. De som hade mest nytta av den! Och hur de skulle skälla på honom, som inte gjort fast'na i rättan tid! Det kunde förresten vara rätt åt bönderna, att de fingo bygga en ny bro. Men det var väl i alla fall synd, om det gamla skrället skulle åka, som stått där i hela hans tid och ett bra tag före honom. Jon hittade ut genom fönstret.

Det var ju inte nermörkt ännu. Och ute i ån forsade vattnet efter värre. Kanske han skulle ta ökan och fara ut och binda spången, eftersom det i alla fall skulle göras.

Han stod och vägde en stund, om han skulle malla sig i väg ut igen eller inte. Helst ville han krypa till kojs, men tänk om bron ströke med! Det vore då allt bra retligt, förstås. Visserligen kunde han ju säga, att han bundit bron, men att hon strukit med ändå. Lite förargligt vore det ju i alla fall — — — Dånnet hilltog. Det forsade och skvalade, så Jon kunde inte minnas sig ha hört maken. Kanske det var det som föranledde honom att fatta sitt beslut. Han gick ut i skjulet efter järnlinorna, fortsatte till ån, steg i ökan och rodde ut. Tusan så strift vattnet var — — —

Han hade bundit fast bron i eken på hemsidan med den ena linan och skulle just surra den andra om en syll i bortåndan på bron. Vattnet forsade och forsade. "Nu ska väl åtminstone mjölnar-Olle ha vatten på sin kvarn", mumlade Jödde för sig själv och tänkte på kvarnen, som låg vid åns utfall från sjön strax norr om Skogsdalen. Plötsligt hörde han ett dån, kraftigare än vattnets forsande mot bropelarna, och ljudet närmade sig med fruktansvärd hastighet. Nu var det alldeles inpå honom — — — och nu — — — för Jödde föreföll det, som om en jättehand lyft upp båten ett par fot i luften — — — så slungades ökan mot brosyllarna med sådan kraft, att Jon handlöst ramlade ner i ökbotten. Det skvalade och forsade och brusade. Ökan knuffades hit och dit, och på dess botten rullade Jon omkring som ett klot. Det suckade och stånkade, brakade och knakade i den gamla bron, som rullade sig och vältte fram och tillbaka som ett barlastat skrov i sjöstorm.

"Hålldammen har brustit vid kvarnen, och nu är det sjövattnet som kommer", flög tanken blixtnabbt genom Jons huvud, där han låg på ökbotten. "Nu är väl min sista stund kommen, oj, oj, oj", jämrade han sig. Det var kolsvart omkring honom. Men det brusade och sjöng i öronen, som om onda makter varit lösa. Och ökan vippade upp och ner och for hit och dit, som om den varit kastad.

Jödde försökte resa sig, men huvudet slog emot någonting hårt, så att han tumlade ner igen. Han sträckte trevande upp handen.

Nu förstod han. Ökan hade av vattnet presats in under bron. Om denna strök med, skulle den trycka ned hela båten under vattnet, och Jödde skulle drunkna som när man dränker en kattunge i en säck.

Det knakade i de gamla murkade bropelarna och syllarna, och Jon väntade varje ögonblick, att ökan skulle fyllas med vatten. "Oj, oj, oj", jämrade han sig, "varför skulle jag ge mig ut, varför skulle jag ge mig ut? Aldrig i livet kommer jag härifrån — — — nu går bron — — — nu går bron — — — hjä-ä-ä-lp — — —" Det brusade efter värre, och Jödde knäppte sina knotiga händer. "Fader vår som är i — — — jag fattig, syndig mä — — — Herre hjälp mig, jag förgås — — — varför skulle jag ge mig ut — — — varför skulle jag ge mig ut — — —"

Bron stod emellertid kvar, fast hon gungade upp och ner, men nu vräktes ökan på sidan, så att vattnet skvalpade in över ena kanten, och Jon började åter bedja.

"Herre, hjälp mig, fattig syndig människa — — — inte har jag varit rättskaffandes alltid — — — men hjälp mig ändå — — — jag ska bättra mig, Herre — — — aldrig lura folk — — — aldrig tjuvvitija andras nät — — — hjälp mig bara, så jag får behålla livet — — — och aldrig mer, det lovar jag säkert — — — skall jag ljuga eller skarva — — —" Mitt i jämmern hade han en känsla av, att det sista löftet skulle ta skruv och därför upprepade han gång på gång: "Aldrig mer ska jag ljuga — — — eller skarva — — — eller tala osanning — — — aldrig mer, aldrig mer — — — det lovar jag riktigt säkert — — —" Jödde låg och bad en lång stund under det att det inskvalpande vattnet höll på att fylla ökan. Bron jämrade sig och kved och suckade, som om den legat i dödsängest, den också.

Så småningom tyckte Jödde, att det ljusnade. Båten vändes på rätt köl igen, och då Jon såg upp, fann han, att han kommit ut på nersidan om bron och nu höll på att flyta med strömmen. Bron stod kvar.

Årona voro borta, men Jödde fick tag i öskaret, varmed han kavade sig i land. "Det var verkligen en underbar räddning — — — en underbar räddning", mumlade han för sig själv, band fast ökan och gick in till sitt och kröp till kojs. —

Dagen därpå larvade Jödde omkring och talade om, för vem som ville höra på, hur han mitt i den värsta strömmen vågat sig ut och bundit bron. Det var honom, som bönderna hade att tacka för, att de inte nu behövde bygga en ny bro.

Tiden gick, och Jödde skarvade lika friskt som förut. Men löftet till vår Herre hängde över honom och gnagde på hans samvete. Han fick ingen ro, vantrivdes och erfor samma känsla av förargelse och bondånger, som när han gjort ett dåligt stutabyte.

II.

Det var mitt i sommaren.

Värmen och torkan hade varat i flera veckors tid, och i Skogsdalen gingo bönderna omkring, fittade upp mot himmelens stålblanka kupa och undrade, när det efterlängttade regnet skulle komma. Om inte Vår Herre gäve en ordentlig rotblöta snart, vete tusan, hur det ginge med skörden! Och så snusade gubbarna och talade om för varandra, att sån här förbaskad hetta hade det inte varit sen anno då och då.

Solen var brännande het om dagarna, luften var tung och kvalmig, jorden dammade och rök, och knappt en vindfläkt mildrade värmen. Det var en underlig tid,

Ett gammalt dalaskåp.

DET STAR MÅLAT mellan prunkande rosor
och girländer

Anno 1770 i mörkt gammalt blått,
och i dörrfältets brokighet av blomster och
band där
har ett namn, nu nästan utplånat, stått.

Ett årtal för så länge sen — ett namn, som
är utnött —
ett skåp, som jag köpte i en lumpbod i går.
Det är något stort och stilla, något vackert,
som är utdött,
i det tunga gamla skåpet där det står.

Jag ser på dessa blomster med de bugande
stjälkar
och pistiller, dem blott seklenas dammstoff
rört.

— Och jag ser en gammal dalagård med
sotiga bjälkar,
och jag ser den hand, som penseln har fört.

Jag vill tro, det var en tidig vår — en sol-
dag — det hände.
En ung, stark man, som drömde om en lycka
för två,
och som fångade i färger det vackraste han
kände.

Och en kvinna, som satt tyst och såg på.

Det var vår och sol och blommor — Och den
våren skulle vara
lika vacker hela livet, alla långa år för dem.
Några blommor på ett dörrfält — och ett år-
tal — det var bara
deras vårdrom om ett varmt litet hem.

Det är något stort och stilla, något vackert,
som är utdött,
i det tunga gamla skåpet där det står.
Ett årtal för så länge sen — ett namn, som
är utnött —
ett skåp, som jag köpte i en lumpbod i går.
NILS-MAGNUS FOLCKE.

.....
då givit Herren, så hade han så att säga fått
en ny påminnelse om sin dödlighet genom
det här åskvädret, som Herren lagat till un-
dan för undan på försommarsidan för att ha
till hands vid ett lämpligt tillfälle. Men nu
skulle det sannerligen bli slut, det syndiga
levernet. Han, Jödde vid Bäckagårdsbron,
skulle minsann inte behöva en tredje var-
ning. Och för att genast börja kampen mot
djävulen och hans anhang, tog Jon ner den
gamla dammiga bibeln från hyllan, slog upp
på måfå och började läsa. Han fick upp
Jobs bok, och med hög röst läste han ett
kapitel, som handlade om Herrens hemsök-
kelse, vilket ju fullständigt passade in på
situationen. Åskmullret hade nu tystnat, men
mot fönsterrutorna piskade regnet hårt och
strift. Jödde stordes i sin andakt vid att nå-
gon bultade på dörren och vid hans "kliv på"
trädde en ung man in jämte två kvinnor.
De voro snyggt och ordentligt klädda men
drypande våta.

Den unge mannen gick fram till Jödde.

"Vill I ge tak över huvudet åt tre kring-
vandrande evangelister i det här ovädrat?"
frågade han.

Jon reste sig. Han spratt till vid ordet
"evangelister".

"I är välkomna i mitt hus", sade han. "Ta
av överplaggen och sätt er. Jag ska göra
upp eld, så I får torka kläderna."

Den nykomne fick se den uppslagna bi-
beln.

"Är också I ett Guds barn?" frågade han
ivrigt.

"Folket i bygden kallar mig inte så", sade

tyckte folk. Först en sån erbarmligt stor
värfloed och sen en sån skarp torka.

Men en kväll fram i juni började det mul-
na på. Jödde vid bron, som varit ute och
lagt ålrev på eftermiddagen, tittade uppåt
himlen och tänkte: "Det drar bestämt ihop
sig till åskväder till natten. Vore bra det,
för då skulle väl ålen gå lite liker." Och
Jödde var helt belåten, ty han visste, att
han var den ende i hela dalen, som varit
förtänksam nog att slänga ut ållkrok till
regnet. Det mörknade hastigt på, ty åsk-
molnen började lägga sig dystra och hotande
över Skogsdalen. Långt i fjärran mullrade
tordönet tungt och dovt, och det såg ut, som
om regnet kunde komma när som helst. Just
som Jödde kommit in till sitt, började det
blixtra.

Det blev ett skarpt åskväder. Blixterna
avlöste varandra i tät följd, och fastän him-
melen var kolsvart, kunde Jödde genom
fönstret se ut över dalen ända bort till
Skogsbacken. Tordönet blev allt häftigare,
och Jödde började känna sig kuslig till
mods. Skrällarna brakade tätt över stugu-
taket. Hela stugan darrade, och Jon ryck-
te häftigt till för varje blix, som lyste till.
Häftiga åskväder brukar ju aldrig vara länge,
men det här tycktes inte vilja sluta. Jon var
åskrädd sedan gammalt. Ensam som han
var i sin stuga tyckte han sig så oändligt
hjälplos inför detta vredesutbrott från him-
melen, och han knäppte omedvetet sina
händer.

Det dundrade och skrällde och brakade,
och blixterna följde så tätt efter varann, att
det var lika ljust i stugan som mitt på en
solskensdag. Fönsterrutorna skallrade som
under hagelstorm och ovanför takåsen låt
det, som om man skjutit med kanoner. Hela
ovädrat tycktes ha samlat sig kring Jöddes
stuga, och Jon började undra, om det inte
var gjort med beräkning av Vår Herre.

Och så — — — på en gång blev hela
stugan ett hav av bländande ljus — — —
det brakade till, som om bergen hade rem-
nat — — — Jödde tumlade ner på golvet,
där han blev liggande orörlig — — —

Då han kvicknade vid, tyckte han, att han
blivit lam i hela kroppen. Han kände sig
öm och mörbultad och tordes inte röra sig.
Men han var glad över, att han fortfarande
levde, och han förstod nu, att det varit ett
Guds finger med i det här, och att Herren
givit honom en påminnelse om löftet, som
han givit den där kvällen under åbron i
våras. Han begrep nu, att Vår Herre inte
hörde till dem, som låt leka med sig, och
han beslöt, att på allvar föga sig efter detta
förhållande.

"Herre — — —" bad han, "du har två
gångar varnat mig för min ogudaktighets
skull — — — hjälp mig, så att det inte blir
för tredje gången — — — jag för min del
ska försöka göra så gott jag kan — — —
och alltid ska jag vandra — — — i dina
fotspår, Herre — — —" — De sista orden
var ett bra uttryck, tänkte Jödde för sig själv,
och därför upprepade han helt högt: "Ja,
Herre, i dina fotspår — — — i dina fotspår."

Åskan mullrade fortfarande men hade nu
fjärrat sig betydligt. Jödde försökte resa
sig upp, och det gick bättre än han hade
väntat. Hel och välbehållen hade han slup-
pit ifrån äventyret, och han kände sig upp-
riktigt tacksam mot försynen.

Jon satte sig i soffhörnet, där han bruka-
de sitta och fundera för sig själv. Han dar-
rade och skakade såväl av förskräckelsen
som själsrörelsen. Sannerligen, han stod
tydligt under Herrens särskilda uppsikt.
Först fick han en uppräckning ur sitt
syndiga leverne genom äventyret vid ån,
och när han inte infriat det löfte, som han

Jon lite förläget. "Men jag har nu en gång
för alla överlämnat mig åt Honom, som ser
till de svaga, och vill efter bästa förmåga
söka vandra i Hans fotspår." — — —

Det blev den härligaste kväll, som Jödde
haft i hela sitt liv. De nykomna talade om,
att de vandrade omkring och höllo väckel-
semöten. Herren hade haft sin hand över
dem, och i byarna runt omkring hade de
frälst många själar. Nu hade de kommit
till Skogsdalen i hopp om att kunna göra
ett riktigt stort notvarp i sitt människofiske.

Den manlige predikanten läste högt ur
medförda uppbyggelseböcker, fruntimren
spelade på gitarr och sjöngo andliga sånger.
Och Jödde uppsände brinnande böner, att
deras arbete i Skogsdalen icke skulle bli
utan frukt. Det var en härlig kväll.

III.

Och ryktet lopp ut över all Skogsdalen,
att det kommit tre kringresande evangelis-
ter, ett manfolk och två fruntimmer, till
Jödde vid åbron. På lördagskvällen skulle
väckelsemöte hållas hos Jon, och denne, som
blivit omvänd, skulle själv inleda. Folk skrat-
tade, när man talade om saken, men alla
skulle naturligtvis gå och höra på. Det hän-
de inte ofta, att det var några tillställningar
i dalen. Och särskilt var man nyfiken på,
hur Jödde skulle uppträda.

I stugan vid Bäckagårdsbron fejades och
skurades. Man flyttade undan möblerna och
satte in bräder och bockar i stället, och Jöd-
des dragkista ställdes i ett hörn för att
tjänstgöra som predikstol. I hörnen sattes
ungbjörkar och det nyskurade golvet strö-
des med hackat enris. Och då Jödde synade
av anordningarna fann han, att allt var
ganska gott.

I kvällningen var det en hel mängd folk,
som samlade sig utanför Ljugar-Jöddes stu-
ga. Man stod där i grupper, unga och
gamla, och språkade lågmält med varandra.
Så kom Jödde ut. Han var nytvättad och
nyrakad, hade kragdon med vit rosett och
en gammal bonjour, som skiftade i grönt.
Vänligt och artigt hälsade han åt höger, bad
dem vara välkomna och stiga in i stugan.
Man gjorde så. Alla fingo ju inte sittplats,
men ungdomen höll sig helst utanför i
farstun, där det fislades och tasslades och
flinades.

Man förvånade sig över, att det var så
snyggt och fint och högtidligt i Jöddes an-
nars så smutsiga storstuga, och en förvän-
tansfull tystnad uppstod. Så stämde de
både kvinnliga evangelisterna sina gitarrer,
och strax därpå brusade sången om fräls-
ningen ut i rummet. De hade bra sångröst
alla tre främlingarna, och kvintilerandet
skötte de förträffligt. De vackra orden, den
enkla men rytmiska melodien och den för
skogsdalsfolket ovanliga musiken gjorde
intryck. På ett ögonblick glömde man att
förvånas, och de som gått dit enkom för
att ha roligt åt Jödde sitta nu och lyssnade
under andaktsfull uppmärksamhet.

Den ena vackra sången avlöste den andra,
och så bad den unge predikanten en bön.
Han talade med en sådan värme och inner-
lighet, att folk kände sig djupt gripna. Det
var annat än gamle prostens torra predik-
ningar! Och då han slutat var det många
gummor, som torkade sig i ögonen. Gamla
bondgubbar, som annars aldrig känt någon
religiös stämning, harklade sig och voro un-
derliga till mods.

Så blev det Jöddes tur att uppträda.

Han klev fram och ställde sig bakom
dragkistan, hukade sig ner och bad en kort
bön och passade samtidigt på att lägga in
en ordentlig mullbänk, för han talade lik-
som lite bättre då. Så reste han på sig.

Fyrtornets
FISKBULLAR
KAVIAR
SARDINER
RADHES ANJOVIS

i ockronsa, Kryddsil, Matjessill, Aptihiter, Vingasill, Rensad anjovis i dill, Skinn- o. benfri ostronanjovis. Levereras i bleckkärl.

A.-B. Sveriges Förenade Konservfabriker
GÖTEBORG Kungl. Hoffv.

Till tvätt och diskning!

Ersättning för tvål och såpa.

GAHNS
TVÄTTEXTRAKT

graderade flaskor.

En flaska till 100 liter vatten

Om bruksanvisningen följes erhålls tillfredsställande resultat.

Pellerins

växtmargarin & cocossmör

marknadens förnämsta fabriker
finnas nu hos samtliga handlande.

BARNANGENS
NORMALBLÄCK
BLÅTT - LÄTTFLYTANDE

Godkänt för år 1919 av Kungl Kontrollstyrelsen

Vykort, Bjudningskort och Matsedlar
med bild av herrgårdar och villor utföras efter insänd fotografi. Billiga priser. Proov på begäran.
A.-B. Malmö Ljstrycksanstalt, Malmö.

Grått Cheviot-Strumpgarn
säljes i mindre poster mot postförskott till kr. 15:90 pr kg. Garaprov mot 12 öre i frimärken.
KRISTINEDALS, Lidköping.

SILKES
KOFTOR

SENASTE NYHETER
nu inkomna
i stor färgsortering och elegantaste modellurval från Kr.
70.00

SILKES-DRÄKTER
Kjol och Kappa fr. Kr.
195.00

PAUL U. BERGSTRÖMS
DAMKONFEKTION DROTTNINGGATAN 74, 2 tr., hiss

Hans krokiga gestalt fick en imponerande längd, och det vilade ett front allvar över hans fårade ansikte.

"Mina vänner", började han, "det är någonting underbart med frälsningen. Vi gå här i vårt arbete och tänka varken på Gud eller domen, som skall komma. Men emellanåt känns det, som om det var någonting, som tryckte oss, en tung börda, som blivit lagd på våra axlar. Vi kanhända inte tänka så mycket därpå, men det är så i alla fall.

Så har jag känt det många gånger. Jag har ljugit och skarvat och bedragit, men under allt mitt syndiga leverne har det varit någonting som tryckt mig. Ju mera jag funderat däröver, desto tyngre har bördan blivit. Till slut, då den tryckt mig alldeles ner till marken, då flydde jag till Honom, som allena kan bära börden. Ja, mina vänner, om alla stora berg vore ett berg, och alla stora sjöar vore en sjö, och det stora berget föll i den stora sjön, tänk vilken duns! Ja, mina vänner, så känns det, då Herren kastar bort ens syndabörda — — —"

Jödde talade länge och avslutade med en kort bön, att många liksom han skulle bli kvitt syndabörden. Då han slutat, var det alldeles tyst i stugan. Ingen hade något att invända mot hans predikan, men det var så ovanligt att höra Ljugar-Jödde förkunna ordet, att man inte visst, vad man skulle tro.

Sedan en sång sjungits, uppträdde emellertid den främmande evangelisten. Han var en riktig svavelpredikant och skildrade de fördömdas pina i den brinnande sjön så realistiskt, att det gick kalla kårar utefter ryggen på de närvarande. Så slog han på ett ögonblick om, blev salvelsefull och predikade om nåden. Gummorna snyftade högljutt, och då han som avslutning frågade sina åhörare, om inte bland dem fanns någon, som ville ge sig åt Herren i kväll, var det flera, som anmälde sig, och den första var halva ris-Lena.

Predikanten föreslog gemensam bön. I uttrycksfulla ordalag frambar han ett tack till Herren, som förbarmat sig ytterligare över några människosjälar, och så stämde musiken upp till sången:

"För nu har vi frälsat en själ igen, ja, nu ha vi frälsat en själ.
Och likväl så finns det flera än, som önska sitt eviga väl.
Ja, kom, ja kom, och bli vår vän..."

Och så vidare.
Orden voro ju enkla, och melodien var en gammal valsmelodi, efter vilken man många nätter dansat i Skogsdalen. Snart sjöngo alla med i sången. — — —

Kvällen blev så att säga en triumf för Jödde. Och människorna gingo hem andäktigt stämnda och helt undersamma till sinnes.

IV.
En lång tid framåt hölls väckelsemöten så gott som varje kväll i Jöddes stuga. Folk kom dit skocktals och många blevo också omvända. Den manlige evangelisten jämte Jödde predikade, och fruntimren spelade och sjöngo. För varje kväll blev det allt flera, som under gråt bekände sina synder och under den gemensamma bönen bad Herren om hjälp att för framtiden vandra i hans fotspår. Det var inte bara gamla käringar, som blevo frälsta. Även de unga, drängar och pigor, och gamla hedervärda bondgubbar, som annars alltid blivit tillfredsställda för sitt religiösa behov av den regelbundna kyrkogången, blevo nu omvända, lade bort att supa, spela kort och svära och läste regelbundet i bibeln om kvällarna. Och Per Johan, storbonden, som drog sig i det längsta, frågade sig till råds:
"Hör nu, skolläran, va säger han om det här."
"Ja", svarade skolläran, som var andligt

DUN
TÄCKEN

Varma, hållbara,
eleganta.

J. SVENSSON & BOURGHARDT
SPECIALFABRIK - VINSLÖV.

Katalog på begäran. Rikstol. 20 a 121.

A-B FÖRENADE
PIANO & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG.

Flyglar, Pianon, Orglar
från landets förnämsta fabriker.

En plats annons uti **Vermlands-Tidningen**
läses i över **10,000**
Vermlandshem.
Länets enda dagliga tidning.
Huvudkontor: **Karlstad.**

VILLABYGGARE
Väggpapp o. Tjörpapp, högsta kvalitet, alltid billigast hos **Tapetkompaniet**, Katarinavägen n:r 7 (vid Slussen).
Riks. 99 05. Allm. 183 20.

Ett parti svarta
SILKESSTRUMPOR
inkommet. Pr par
Kr. 4,50.
HÄLSINGBORGS LINNEAFFÄR,
S. Förstadsgatan 2, MALMÖ.
Tel. 4812.

Instinktens
MYSTERIER
av **Henri Fabre**, en bok om insekterna, är mer fängslande än någon roman. Illustr. Pris 5.50- **Lindblads Förlag, Uppsala.**

STEINWAY
Consagentur: Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasin
Jakobsbergsgatan 32 Stockholm.

Ärade husmödrar!

Det är Er måhända obekant vad Sveriges bästa och pålitligaste hjälpmedel vid småbak heter? Det heter Gooda Jästmjöl. Burkar à 15, 25 och 50 öre köpas och några beprövade recept fås gratis överallt.

Handelsaktiebolaget Sten Sjögren & Co.

Jag har provat Ahlbergs jästpulver.

Det är verkligen bra. Det jäser kraftigt och ger ingen bismak. En verkligt god nyhet för alla husmödrar: (Utdrag ur ett brev) Ahlbergs jästpulver säljes överallt: i parti hos Carl Ahlberg. Riks. 5265, St.-t. 15913 och 26090.

är bäst!

A.-B. CHEO, Georg Kjellberg, Stockholm. Riks. 5332. St. tel. 5332.

BOLINDERS

insparar halva bränslekostnaden. Ersätter i alla avseenden en vanlig spis. Finnes i varje järnhandel.

Använd alltid vid Edra bak Cederroths Jästpulver

så erhåller Ni de läckraste tårter och kakor, det åstadkommer en lucker jäsnings och lämnar ingen bismak. Pris pr burk 25 öre, i varje välsorterat affär.

Cederroths Tekniska Fabrik, Stockholm.

sinnad, "syndaförkrosselsen är ju äkta hos dem som omvändas, och jag kan inte förstå annat, än att fripredikanterna genom Guds hjälp fått makt att ösa av det levande vattnet, då det sinat i statskyrkans källor."

Det var sant talat, tyckte storbonden, som varit rädd för att alltsammans vore djävulens bländverk, och så blev han frälst, han också, genom Jöddes bemedling.

Jödde betraktades numera på ett annat sätt än förr av folket i bygden. Man skällde honom aldrig för Ljugar-Jödde utan kallade honom Johannes. Det var nästan med vördnad, som man hälsade på honom, och många voro de, som frågade honom till råds i religiösa angelägenheter.

Jon hade också ändrat sitt leverne helt och hållet. Han hade upphört med att ljuga och skarva, gick numera alltid snygg och ren. Stufahandeln lämnade han. I stället gick han som hjälp åt bönderna i dalen, och då han blev tillfrågad vad han skulle ha i dagspenning, svarade han, att det lilla arbete, som han förmådde uträtta, var ju ingenting värt, så han ville bara ha lite mat.

Så småningom fann man, att Jöddes stuga var för liten till samlingsplats, och därför beslöts att bilda en församling och samman-skjuta pengar till ett bönehus. Det var naturligtvis inte fråga om någon separation ifrån statskyrkan. Nej, något sådant ville inte bönderna höra talas om. Man skulle bara bygga ett litet kapell för att därigenom komma i tillfälle att oftare avhålla andaktsövningar. Jödde blev ordförande i föreningen, den manlige evangelisten skattmästare, och Per Johan, storbonden skänkte mark till huset. Det blev ett helt annat liv i dalen. Ungdomen flockades numera aldrig till lekstugorna om lördagskvällarna och rände inte ute om nätterna utan besökte i stället Jöddes bönemöten. De kvinnliga evangelisterna bildade en sångkör av bygdens unga flickor och lärde dem spela på gitarr. Och därigenom blev så gott som all kvinnlig ungdom värvad åt saligheten. För barnen höll Jödde söndagsskola. Och för de äldre hölls möten såväl om söndagarna som mitt i veckorna.

Nu skulle man ju kunna tro, att det steg Jödde åt huvudet, att han blev en sådan pamp i bygden. Men så var ingalunda förhållandet. Han tog sin uppgift på allvar och bibehöll troget sin ödmjukhet. Och för sig själv tackade han Gud, som utsett honom till evangeliiförkunnare i Skogsdalen.

Det värsta var, att hur mycket man än sammansköt och huru stora kollektor man än fick in, så tycktes det inte vilja räcka till, så att bönehusbygget kunde taga sin början. Evangelisterna föreslogo därför, att de skulle göra en tur på ett par veckor uppåt Österby och där predika för kollekt. Det var Jödde med på. Han skulle under tiden ensam förestå församlingen.

V.

Det dröjde både tre och fyra veckor, utan att evangelisterna läto höra av sig, ehuru man ryktesvis sporde, att deras verksamhet uppåt Östherad skulle ha haft stor framgång. Jöddes bönemöten började få allt färre åhörare. Det var ju sången och musiken, som mest lockat folk, och nu då de kvinnliga väckelsepredikanterna voro borta, förekom varken spel eller sång vid andaktsstunderna. Till på köpet glunkades det både ett och annat om det kringresande sällskapet, och Jödde fann sig föranlåten att i dundrande ordalag varna för brott mot åttonde budet. Folk började så småningom återgå till sina gamla vanor, och Jödde var allvarligt orolig för församlingens framtid.

Det var lördagskväll.

På gungbrädet utanför sin stuga satt Jon och väntade på, att folk skulle komma till det sedvanliga uppbyggelsemötet på kvälls-

PÄRMAR

till IDUN kunna erhållas hos hrr bokhandlare eller direkt från IDUNS EXPEDITION, mot likvid i post-anvisning, till följande priser:

- Röd pärm, med guldtryck till "Idun" Kr. 2:75 + porto 60 öre
- Röd eller grön pärm till "Iduns Romanbibliotek" > 0:65 + > 10 ,
- Röd eller grön pärm till "Iduns Hjälpredda" > 0:65 + > 10 ,

Den moderna hälsovården fordrar

den fullkomligaste renlighet i den egna våningen, i alla offentliga byggnader, i järnvägsvagnar, i spårvagnar, på samfärdsens alla platser. Därtill är ett Universal-Rengöringsmedel nödvändigt, vilket rengör metall, målade saker, glas, porslin lika väl som golv av trä och stenplattor, mattor och förhängen. Detta Universal-Medel har befunnits vara

"SOLIDAR".

»Solidar» är nutidens enklaste, verksamaste och billigaste rengöringsmedel. Om man använder sig av detsamma, avlägsnas lekande lätt de största orenligheter. Det utför arbetet fort och på det mest fullkomliga sätt och bör icke fattas i något hushåll.

SOLIDAR

I varje hem

där renlighet och sparsamhet råda, ombestyr husmodern själv eller jungfrun en stor del av hushållsvätten. Detta är en lätt syssla för den som använder Barnängens Hudik-tvättpulver, vilket är fullkomligt oskadligt och utan nötning gör tvätten ren och vällyktande.

För linoleum och målade ytor är Barnängens Hudik-tvättpulver även ett utmärkt rengöringsmedel.

Engelsk cheviot

samt

Coul. dräkt- & kostymer

till billigaste priser hos

AKSEL R. ENGSTRÖM,
Hamngatan 15, STOCKHOLM.

Prover till landsorten på begäran.

Annonsera
i IDUN

Husmödrar!

Förse Eder med

Winborgs Stek- & Bakolja

för Edert sommarbehov före utflyttningen till landet. Ersätter fullständigt smör, är hållbar och välsmakande. Vår olja försäljes endast med vår etikett. Finnes i varje specialaffär.

Winborgs Senap

Ingen svensk köper utländsk senap så länge Winborgs kan tillfredsställa behovet av prima svensk senap tillverkad av prima svenskt senapsfrö. Köp endast Winborgs senap hos Eder specialhandlare.

A.-B. TH. WINBORG & Co,
Kungl. Hovleverantör, Stockholm.

Under Juni, Juli och Augusti hålles Iduns Expedition

öppen

Lördagar kl. 9-3. Övriga vardagar 9-4.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arvika: Arvika Tidning.	Luleå: Norrbottens-Kuriren.
Avesta: Avesta Posten.	Malmö: Skånska Aftonbladet.
Borlänge: Borlänge Tidning.	Marlestad: Tidning för Skaraborgs län.
Borås: Borås Tidning.	Mora: Mora Tidning.
Eksjö: Eksjö-Tidningen.	Norrköping: Norrköpings Tidningar.
Engelholm: Engelholms Tidning.	Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.	Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Falun: Falu-Kuriren.	Oskarshamn: Oskarshamns-Posten.
Gefle: Gefle-Posten.	Skövde: Skaraborgs Läns Annenblad.
Halmstad: Hallandsposten.	Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Hedemora: Södra Dalarnas Tidning.	Säter: Sätters Tidning.
Hälsingberg: Hälsingborgs Dagblad.	Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
Härnösand: Härnösands-Posten.	Uddevalla: Bohusläningen.
Höganäs: Höganäs Tidning.	Uppsala: Tidningen Upsala.
Jönköping: Smålands Allehanda.	Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Kalmar: Barometern.	Visby: Gotlänningen.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.	Västerås: Vestmanlands Läns Tidning.
Karlstad: Karlstads-Tidningen.	Växiö: Smålands-Posten.
Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.	Ystad: Södra Skåne.
Kristinehamn: Ansgarii-Posten.	Örebro: Örebro Dagblad.
Landskrona: Landskrona-Posten.	Örnköldsvik: Örnköldsviks-Posten.
Linköping: Östgöten.	Östersund: Jämtlands-Posten.
Ludvika: Ludvika Tidning.	Östhammar: Östhammars Tidning.

kvisten. Svalorna foro visslande omkring i luften, och över gårderna seglade viporna fram med oroliga vingslag. Solen höll på att klättra ned bakom skogsåsarnas höga furutoppar, vars skuggor långa och underliga bredde ut sig över åkrarna. Inte en vindfläkt rördes. Sabbatsaftonen vilade lugn och varm över bygden, och Jödde kände sig fromsint och förtrostansfull.

Men församlingsmedlemmarna tycktes dröja, och för att fördriva tiden gick Jödde in i stugan och satte sig att läsa veckobladet, som kommit med förmiddagsposten.

Han hade knappt vecklat upp tidningen och börjat läsa, förrän han undergick en egendomlig förvandling. Hans väderbitna anlete blev kritvitt, ögonen blevo glasartat stirrande, det ryckte och skälvde i munvinklarna och de darrande händerna tappade bladet — — — Där stod — — — bekräftelse på — — — de fula ryktena — — — det var blott ännu värre — — — "Evangelisterna" voro fräcka bedragare — — — de hade kommit till stan för att festa upp de insamlade pengarna — — — och polisen, som hade otalt med dem sen gammalt, hade tagit hand om både fruntimmerna och manfolket — — — Slaget var förkrossande.

En lång stund satt Jödde och stirrade framför sig utan att kunna tänka. Men så småningom kunde han medvetet reflektera över den förfärliga sanningen. Det föll honom inte ett ögonblick in att tro att meddelandet var lögn. Å, han förstod nu — — — i över sexti år hade han ljugit och bedragit — — — och när han så äntligen trodde sig ha kommit in på en bättre väg — — — då först hade djävulen fått honom riktigt i sitt garn — — — det var inte nog med att han bedragit sig själv vid sin omvändelse — — — hela hans arbete de sista veckorna att frälsa själar åt Guds rike hade varit en drängjänst åt Satan — — —

Hade då Herren alldeles övergivit honom? Det var ju Herren som han velat tjäna — — — det var till honom, som han bedit — — — och ändock var ju alltsammans en lögn — — — bedrägeri! Jon kastade sig raklång på soffan och stönade.

"Giv mig ett tecken, Herre", bad han, "giv mig ett tecken, att du icke alldeles förskjutit mig — — — giv mig ett tecken, giv mig ett tecken — — —"

Men intet under skedde. Skuggorna ute på åkrarna blevo mörkare och bredde ut sig över hela dalen. Skymningen föll på och viporna hade upphört med att flyga omkring över gårderna. Under takåsen kvitterade svalungarna, men för övrigt var allt tyst och öde. Jon steg upp, tog fram bibeln och satte sig vid bordet för att läsa. Men bokstäverna hångrinade emot honom, och han kunde inte samla sig till andakt.

Då lade Jon boken från sig, gick fram till fönstret och stod där en lång stund med blicken fästad borta vid skogstopparna. Han var lika blek som förut, men ett fridfullt skimmer av lugn och ro utbreddes sig över hans ansikte. Ett ögonblick knäppte han sina händer. Så tog han sin hatt och gick ut i skymningen för att aldrig mera komma tillbaka. — En av krokpojckarna, som dagen därpå kom in i Jöddes stuga, hittade en papperslapp på bordet. Där stod det kloftrat med sneda, kantiga bokstäver:

"Sök meg i åna." — — —

Naturligtvis skarvade Jödde in i det sista. Fram på höstsidan, då Per Johan sått hemvete på den tilltänkta bönehusplanen, då ungdomen återvänt till lekstugorna och dansen, och då bondgubbarna svuro, söpo och spelade knack om kvällarna, då flöt liket upp i en tjärn uppe i storskogen. Där hittades det av Fällatorparn, som också hefte Jödde och förresten var släkt till släkten med den avlidne.

LEDIGA PLATSER

TVÅ FLICKOR, en villig att utföra alla inomhus förekommande göromål och en till skötsel för tre barn (4-1 år) får genast plats i enkel ingenjörsfamilj. Tillfälle att lära tyska. Svar med löneanspråk till Postbox 29, Flöby.

SJUKSKÖTERSKELEVER emottagas å Kustsjukhuset på Styrso. Kurserna förberedande, räcka 3 mån. Avgift 30 kr. pr mån. för allt. Ansökningar åtföljda av präst- och läkarebetyg samt rekommendationer insändas till föreståndarinnan.

LANTBRUKAREDOTTER, van vid matlagning kan erhålla god plats vid egendom i Södermanland. Benägna svar med betyg utbedjas under sign. »Hushållsfröken, Annonskontoret Svea, Norrköping.

PÄLTLIG, ORDENTLIG och duglig hushållerska får plats. Svar med uppgift om kompetens och löneanspråk till med. doktor ANNA DAHLSTRÖM, Göteborg. Goda rekommendationer erfordras.

FLICKA, som är kunnig i trädgårds-skötsel samt dessutom villig och pålitlig, erhåller under sommarmånaderna plats att sköta mindre trädgård i Göteborgs skärgård. Svar, åtföljt av löneanspråk m. m., till Gustaf Mankell, Göteborg.

GOD FAMILJ I KRISTIANIA söker för vård av sina 4 barn en rar och pålitlig svensk flicka, helst med kännedom i sömnad. Svar med betygsavskrifter, foto och löneanspråk till Postbox 66, Trelleborg.

UNDER SOMMARMÅNADERNA, ev. för längre tid, kan yngre flicka få medfölja direktörsfamilj till naturskön trakt i Dalsland, för att biträda frun med hushållet och skötseln av en liten 2-års gosse. Svar under sign. »Dalslandstuga», utbedes före den 1sta juni till Iduns exp.

ENKEL RAR FLICKA erh. omg. plats att tills. med ung husmor sköta 5 pers. hush. på stor vacker herrg. Fullt kunnig i matl. o. bakn. fordras samt utlovat gott bemöt. o. trevligt samarbete. Svar till Fru Torä C:son Tingdal, Onsjo säteri, Vänersborg.

BILDAD FLICKA från allvarligt, ordentligt hem, kunnig i matlagning får plats den 1 juni att sköta köket och därmed förekommande göromål i större familj i Falun. Svar med foto o. uppgift om löneanspråk till Fru Rektor Hellsten, Falun.

BILDAD DAM som med omsorg och intresse kan handhava ledningen av trenne barn (2 flickor om 10 och 7 år samt 1 pojke om 9 år) erhåller nätt plats i finare familj vid badort under tiden slutet av juni t. o. m. augusti. Sökande måste vara barnkär samt hava ett vänligt och glatt sinne och äga förmåga meddela erforderlig undervisning. Event. kan anställning beredas under längre tid.

Utförliga ansökningar med fotografi, betygsavskrifter och referenser torde snarast insändas till »Barnkär», Svenska Telegrambyrå, Malmö.

FULLT PÄLTLIG, snäll och ordentlig flicka erhåller snarast plats att som husmors goda hjälp sköta köket i prästgård. Svar med betygsavskrifter och uppgift om lönefordringar till Fru A. Murray, Forsmark, Uppland.

LÄRARINNA, gärna med småskoleutbildning, sökes till 1 sept. för att läsa med två gossar på 7 och 9 år. Svar med rekommendationer och lönepretentioner insändas snarast till Fru Sigrid Petersen, Högstad gård, Högstad.

BÄTTRE FLICKA, som vill dela arbetet med husmoder i vackert belägen prästgård får plats den 1 juni. Svar med uppgift om ålder, rek. lönepret., hälsotillstånd m. m. till Bönareds prästgård, Bjurbäck.

Lanthushållslärlarinnas, duglig i matlagning, storbak, slakt, konservering, ej under 25 år med minst ett års föregående praktik vid husmoderskolan erhåller plats vid DOMNARVETS HUSMODERSKOLA. Platsen tillträdde den 25 juli 1919. Begynnelselönen 1,200 kr. med 50 % dyrtidstillägg. Fritt vivre under kurserna, vilka pågå 10 å 11 månader. Närmare upplysningar om arbetet vid Skolan lämnas av föreståndarinnan Fröken Hilma Hansson, Borlänge 2, intill den 14 juni. Ansökan insändas under adress Rektor Gösta Ekelöf, Borlänge och ställes till STYRELSEN FOR BERGSLAGETS PRAKTISKA UNGDOMSSKOLOR.

Sömnadslärlarinnas, verkligt duglig i linnesömnad och klädsömnad (säkerhet i tillskärning och provning) med god smak och avgjort praktisk läggning samt med undervisningsvana erhåller plats vid DOMNARVETS HUSMODERSKOLA. Platsen tillträdde den 25 juli 1919. Begynnelselönen 1,000 kr. med 50 % dyrtidstillägg. Fritt vivre under kurserna vilka pågå 10 å 11 månader. Närmare upplysningar om arbetet vid skolan lämnas av föreståndarinnan, Fröken Hilma Hansson, Domnarvet, Borlänge 2, intill den 14 juni. Ansökan insändas under adress Rektor Gösta Ekelöf, Borlänge och ställes till STYRELSEN FOR BERGSLAGETS PRAKTISKA UNGDOMSSKOLOR.

KOK- BOKENS ANVISNINGAR

om så och så många ägg i den eller den anrättningen behöver man ej följa bokstaveligen, nu sedan Ahlgrens Äggersättningspulver finnes att tillgå. En rågad tesked därav ersätter två ägg. Ersätter dessutom alla slags jästpulver, jästmjöl, bakpulver etc.

Tillverkas av
F. Ahlgrens Tekn. Fabrik, Gefle.
Kungl. Hovleverantör.

Kvinnlig stenograf

skicklig och snabb i användandet av Melins system samt i maskinskrivning, ordentlig, med kontorsvana, erhåller genast anställning å kontor i Stockholm, om betygsavskrifter, referenser samt uppgift om ålder, löneanspråk, stenograferingshastighet på ökad text och när platsen kan tillträdas, insändas till »Rutinerad affärsstenograf», under adress S. Gumelius Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

HUSHÅLLSKUNNIG FLICKA önskas omedelbart för sommaren till mindre fam. strax utanför Sthlm. Fria resor god lön D:r Paulsson, Nationalmuseum, Stockholm.

BARNSKÖTERSKA. Enkel, pålitlig, bildad, sjuknigg flicka omkring 25 år får plats att sköta 3 barn i ålder 1-6 år. Bör vara frisk och barnkär samt villig att hjälpa husmodern med varjehanda göromål. Svar till »Apotekarefamilj i Småland», åtföljt av fotografi betygsavskrifter och lönepret. torde sändas under adress S. Gumelius Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

LÄRARINNA, undervisningsvan, anspråkslös, helst uppländska, sökes till hösten på långtid för att undervisa fyra barn mellan 7-11 år. Betyg och ref. sändes under adress Friherrinnan H. Barnekow, Torp, Winslöf.

Vid Norrbottens läns sinnessömnst., Råneå, kungöres härmed en lärarinneanställning ledig att tillträdas den 1 nästsk. sept. Lärarinna med avgångsbetyg från Slagsta seminarium äger företräde. Tjänstgöring vid annan sinnessömnstalt räknas som merit. Löneförmåner: Fritt vivre och 867 kr. i grundlön samt 800 kr. i dyrtidstillägg under år 1919. Ansökan åtföljd av präst-, läkare- och övriga betyg insändas till anstaltens föreståndarinnan före den 15 nästsk. juni. Styrelsen.

Till Frankrike önskas till hösten i två pers. hushåll (frun svenska), en i matlagning skicklig, ärlig, fullt pålitlig ensamjungfru helst något språkkunnig, franska ell. engelska. Hög lön o. fria resor. Svar helst omgående med fotografi och rek. till »Hösten 1919», Iduns exp. f. v. b.

Lärlarinnas, enkel anspråkslös, villig att läsa ett par timmar om dagen med försigkommen 7-åring, kan mot fritt vivre erh. **sommarnöje**

på västkusten 1 å 2 månader juni-aug. Svar märkt »A. G.», Iduns exp.

Ung flicka erhåller förmånlig anställning 5 juni i nytt, mindre pensionat. Svar till »Pensionat, Asebyfors p. r.

Obs! Obs! Bättre flicka med fördelaktigt sätt och utseende, huslig och praktisk, erhåller genast anställning att biträda vid hemmets skötande hos yngre ogift statstjänsteman boende i vacker stad i mellersta Sverige. Svar med foto, utförliga upplysningar och lönepret. torde sändas under adress »Statstjänsteman med moder», Iduns exp.

Jungfru äldre, med goda rek., snäll och pålitlig, kunnig i finare och enklare matlagning, bakning, konservering och övriga husliga göromål får god plats i liten familj (ingenjörsfamilj) i Uppland omkring 15 aug. Verkligt pålitlig och duglig kan påräkna god lön. Svar inom 8 dagar med rek., löneanspråk och åldersuppgift till »Pålitlig», Iduns exp., Stockholm.

Ex. lärarinna

önskas i hem på landet nästk. hösttermin för 10-årig dotter. Adr.: Friherrinnan A. Akerhielm, Dylta Bruk.

Flicka,

van vid göromål i väl ordnat hem erhåller plats den 2 juni i läkarefamilj utan barn i landsortsstad. Svar till »E. B.», Allm. Tidn. kont., Gust. Adolfs torg, Stockholm.

Ung dam

av god familj (helst med pedagogisk utbildn.) erhåller väl avlönad anställning för att som sällskap och lärarinna giva en 19 års flicka, vilken är något efterbliven en god uppfostran. Svar med utförliga uppgifter till »O. G. D.» under adress S. Gumelius Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

Ex. sjuksköterskor

erh. bostad samt privatvård. **GIHLS SJUKSKÖTERSKEHEM**, Ostermalmg. 86, Sthlm.

Befattningen

som **Röntgensköterska**

vid Länslasarettet i Eskilstuna är ledig fr. o. m. den 1 juli. Sköterskor som äro villiga söka platsen vare sig som ordinarie eller som vikarie torde hänvända sig till

Lasarettsläkaren.

Platsen som sjuksköterska vid Loos sjukstuga annonseras härmed ledig. Förmåner, lön 850 kronor, hjälp till biträde 100 kronor samt tvätthjälp 150 kronor, dessutom kostpengar efter 2:50 kronor pr dag. Med sjukskötersketjänsten är förenad kosthållningen för patienterna på sjukstugan och utgår för närvarande ersättning härför med 2:50 kronor per dag och patient.

Betyg och ansökningshandlingar torde insändas före 15 juni till Provinsialläkaren, Loos.

Barnhusa! Kokerska!

Ung tandläkarefamilj (med 3-årig dotter) bosatt i stad ej långt från Stockholm, önskar nu genast en ordentlig, välrek. barnhusa. Flicka, kunnig i matlagning, önskas till 1 aug., gärna äldre. Svar till »God lön - fri resa», Iduns exp.

För

två Studentskor

finnes plats som elever på **Apoteket Gripen i Sundsvall.**

PLATSSÖKANDE

LÄRARINNA anställd i förberedande skola, önskar under sommaren plats till familj för läsning med barn. Är villig att också för ombytes skall deltaga i hushållsgöromål. Svar till »R. I.», p. r., Årstad.

GUVERNANTSPLATS under sommaren önskas av ung flicka, som i vår avgår fr. 8:de klass i flicklärover. Har förut tagit realskoleexamen o. ett år varit guvernant i familj. Svar märkt »A. H.», p. r. Halmstad.

18-ÅRIG ELEMETARBIL. FLICKA, som genomgått husmodersskola önskar för vidare praktik mot fritt vivre komma till bildad och trevlig familj på större egendom. Önskar anses som familjemedlem. Svar till »Husmoders-elev, A.-B. S. Gumelius Annonsbyrå, Göteborg, f. v. b.

FLICKSKOLELÄRARINNA önskar pl. 5-6 veckor under sommaren. Svar till »Franska och Tyska», Iduns exp.

FLICKSKOLELÄRARINNA önskar till hösten plats i Frankrike. Svar till »Frankrike», Iduns exp., Stockholm.

GYMNASI, som i slutet av maj detta år avlägger sin gymnastikdirektörs-examen, önskar plats i familj, event. å gods ell. att medfölja till badort. Genomgått 6 veckors sjukvård å lasarett och fackkurs å Näås. Referensett gives och fordras. Svar till »21-19», Iduns exp.

HUSHÅLL önskar ung bildad flicka lära å större herrgård i närheten av Sörm. under erfaren husmoders ledning. Önskligt att ungdom finnes. Svar ang. pris o. d. torde i brev sändas till »Intresserad, 21 år», Iduns exp.

SOM HJÄLP OCH SÄLLSKAP önskar något sjukvårdskunnig flicka från gott hem medfölja till badort. Tacks. f. svar till »26 år», Iduns exp.

UNG NORRLÄNSKA önskar plats i södra eller mellersta Sverige där tillfälle gives få deltaga i inomhus förekommande göromål. Svar till »Ung norrländska», Iduns exp.

Ung, musikalisk flicka, elev i ring II, önskar under sommaren plats i fam. på landet, event. vid badort att undervisa barn, även i musik. Svar till »O. M.», Wrangels-gat. 10 A, 1 vän., Hälsingborg.

Informatorsplats

på landet önskas under juli-aug. Goda betyg o. ref. Svar till »Latinstudent, 20 år», Iduns exp.

Ung musiklärarinna,

van accompanetriss, önskar under sommarmånaderna plats i familj, att mot fritt vivre undervisa i pianospel. ev. sång. Svar till »1:ste juli», p. r. Landskrona.

En 17-års flicka,

som genomgått 7 klass. i elementarskola, önskar under sommarmånaderna komma ut som sällskap ell. dyl. där ungdom finnes. Villig betala. Svar till »Familjemedlem G.», Iduns exp.

Ung skånska,

som genomgått husmodersskola, är villig och van att deltaga i husliga göromål önskar mot fritt vivre plats i god familj helst på landet eller i mindre stad. Önskar anses som familjemedlem. Tacksam för svar till »Stilla», p. r. Håsselholm.

Ung flicka,

som genomgått handelsskola, ägande någon kontorsvana, är väl hemma i husliga sysslor samt kunnig i enklare sömnad söker lämplig sysselsättning nu eller framdeles. Svar emotes med största tacks. t. »Box 66», Forsås p. r.

16 års flicka

med realskolebildning, villig att hjälpa till med barnen och deltaga i lättare sysslor, önskar plats i bättre familj i södra Sverige. Vid lön fästes mindre avseende. Svar till »Mitten av juni», Kiruna p. r.

Till Mellersta Sverige

helst i Stockholms närhet, önskar en enkel norrländska flicka under sommarmånaderna mot fritt vivre eller någon betalning komma i bildad vänligt hem för att se och deltaga i matlagning och f. ö. allt, som hör till ett gott hems skötsel. Tacksam för svar till »Lärarinna», Svenska Telegrambyrå, Sundsvall.

INACKORDERING

INACKORDERING PÅ LANDET önskas för någon tid av en blind kvinna, i en familj, där någon har tid att ägna sig åt henne. Svar till »Sommarvila», Iduns exp.

EN VALARTAD 15-ÅRS GOSSE som genomgått 5 klass. läroverk med fina betyg önskar komma till landet och läsa med 1-2 barn. Tacksam för sv. till Ing. Ericsson, Hjorthagen, Värtan

Doktorinnan Vilma Erikssons Hvilohem,

beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mottagas ej.

Min konfirmandkurs

börjar 6 juni o. slutar 13 juli. Anmälningar mottagas fr. land o. stad. Inackordering. Forserum 9 maj 1919. C. M. Palmgren, Kyrkoherde.

Engelsk Gosse,

15 år, av god familj, önskar under skollovet vistas på landet i svensk familj. Giver eng. lekt. mot fritt vivre. Svar till »English 15», Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. torg.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, STOCKHOLM
Behandling av
reumatiska åkommor.

Doktor J. Arvedsons kurs

i Sjukgymnastik, Massage
och Pedagogisk Gymnastik
medför enligt kungl. maj:ts medgi-
vande samma komp. o. rättigheter
som en kurs vid Gymn. Central-
Institutet.
Kursen 2-årig börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran gen. D:r J.
Arvedson, adr. Odeng. 1, Stockholm.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinn-
liga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 1 sept.
Prosp. Major J. G. Thulin, LUND.

**GÖTEBORGS
GYMNASTISKA INSTITUT**
Förmåligaste specialkurs i
MASSAGE o. SJUKGYMNASTIK
Gedigen och fullständig utbildning
Begär illustrerat prospekt.

**BARNMORSKAN, FROKEN ESTER
BECKMAN**, adr. Skara, åtager sig
efter överenskommelse praktik i fa-
miljer. Ref. på begäran. Tel. genom
Skara 34.

Velvet Complexion.
Överträffligt hudmedel.
»Velvet Complexion» är en mjölklik-
nande vätska som utan tvivel är främ-
ställd av mandel. Vilka ytterligare
ingredienser, som släta ut rynokr, göra
musklerna fasta och giva hyn klarhet
och vithet, vet jag ej. Något trolleri
är det. Ur Anna Söderberg: Skön-
hetsvård. Pris kr 8:— plus porto.
FRANSKA PARFYMGASINET,
Hovleverantör.
Drottninggatan 21, Stockholm.

FLÄTOR förfärdigas av Edert
avkammade hår för
endast 7 kr. pr st.
Förstklassigt arbete garanteras.
A. Johansson, Korsnäs.
Obs! Adressförändring!

Missprydande hårväxt,
vårtor, födelsemärken, avlägsnas
medelst elektrolysbehandling.
Rådfråga läkare ang. metodens tillförl.
Birger Jarlsg. 58, invid Tegnérgat.
R. Ost. 1956, A. 9606. Karin Mårtens-
son, Stockholm.

Parba - Tvål,

Barnängens prima, av tillverkning före
kristiden. 1/2 duss. kartonger à 6 kr.
hos **A.-B. O. Schröder**, Tomtebg. 22.

Ramens Historia
— intressant broschyr — gratis o. franko
från **Fredrik Wilkenson**, Stamp-
gatan 8 I, Göteborg

Vasa Fotomagasin A.-B.
Göteborg
köper, säljer och byter begagnade
kameror m. m. Tillskriv oss. Tel. 18673

HUSQVARNA
SYMA
ÅRO SKINER
BÅST

Underlivslidande

och dylikt undgås bäst genom
bruk av livmoderspruta. Pris
15, 19, 23 kr., med båda rören
20, 25, 30 kr. Lämpligaste
lösning är Noliberpulver 5 kr.
pr ask. Livmoderspeglar 10 kr.
Även andra sjukvårdsartiklar.
Prislista mot 12 öre porto.

CARL G. SCHRÖDER,
Möllevångsgatan 53 b, Malmö.

Idun utgives denna
vecka i A och B.

Skogsbo Hushållsskola, Leksand,

börjar den 20 sept. 1919 sitt 16:de arbetsår för 8 unga flickor, som slutat skolan. Kursen omfattar: enklare och finare matlagning, även vegetarisk, handarbete och vävning samt födoämneslära, bokhålleri och främmande språk. Elever mottagas endast för helt år. Pris 1,500 kr. i ett för allt. Närmare upplysningar och referenser lämnas av
GERTRUD WALIN, SIGNE PHILIP,
LEKSAND.

**BENNINGE HEMSKOLA,
STRENGNÄS.**

20:de kursen 15 juni—20 sept. Matlagn., bak,
inkokning, söm, trädgårdssk., tvätt m. m.
Trädgårdselever och elever endast i köket
mottagas.
Lanthushållskurs 23 sept.—20 dec.

Nytt pensionat i Jämtland

(Ägarinna Syster Elisabeth Werner, Stockholm.)
Vid Ytteråns gamla populära badanstalt öppnas 15 juni ett förstklas-
sigt, modernt pensionat, (även dietiskt bord) med moderata priser. Milt
nervstärkande klimat, härligt läge vid Ytterån och Storsjön med utsikt över
Oviksfjällen. Stort område med park och skog. Societetshus, tennis, Järn-
källa. Läkare och sjuksköterska. Direkt järnvägsförbindelse Stockholm
—Ytterån, en timmes resa från Östersund. Öppet året om. Alla upp-
lysningar lämnas av Werners sjukhem, Linnégatan 7, Stockholm.
TUBERKULOSA MOTTAGAS EJ.

FREJAMI
FÖRNÄMSTA PASTILLEN
FÖR
HALS OCH BRÖST
50 ÖRE PR. ASK

CHOKLAD & KONFEKT FABR. FREJA GEFLE

Bättre Café

önskas hyra eller övertaga. Svar till
»Q», Iduns exp.

Gurkmjölk

finnes nu åter. Bästa toliettmedel.
Gör hyn fraiche och ungdomlig. Sär-
deles passande en ömtålig hud. Pris
3,50, till landsorten plus porto. Selma
Ericson, Karlavägen 55. Salong för
hyg. ansiktsbeh., manicure o. pedicure.

FORMOGNA DAMER! Framåtsträ-
vande ung man önskar mot säkerhet
av fullt inbetald livförsäkring samt
borgen för räntas erläggande låna
10,000 kr. Svar emottas tacksamt un-
der sign. »Framåt», Bollnäs p. r.

Vid middagar etc.

förhöjes trevningen genom originella
placeringkort. Tillskriv »Drawing»,
Dag. Nyh., Hornsgat. 1, Stockholm.

**Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.**
Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

Sahlins, Eslöf,

välkända, prisbelönta
Goss-, Flick- och Barnkläder
:: för alla åldrar ::
**Nya, goda fredskvalitéer!
Nya, stiftfulla modeller!
Nya, moderata priser!**
hos ensamförsäljare på
alla större platser samt

SAHLINS
Kungsg. 45, GÖTEBORG.

SAHLINS
Södergatan 12, MALMÖ.

IDUNS KOKBOK
utgifven af Elisabeth Östman, ahandlar såväl mat-
lagning i vanlig bemärkelse som bakning och
konservering af kött, fisk, frukt, grönsaker och
svamp, karamell- och konfektkokning, beredning
af drycker och charkuterivaror, servering, bord-
dukning och servetfbrytning och
är
vår modernaste kokbok fill utstyrel och innehåll.
Alla bokens 1,071 recept äro praktiskt pröfvade vid
Elisabeth Östmans Husmoderskurs och öfver-
skådligt uppställda, med ingrediensernas vikt eller
rymdmängd noggrant angifven. Äfven helt unga
husmödrar och tjänarinnor med mindre erfarenhet
och vana finna därigenom en säker handledning,
den
är rikt illustrerad, med 12 färgtrycksplanscher
af köttstycken, fåglar, fiskar, svampar samt grön-
saker jämte fyra styckningsplanscher och två sidor
med fotografier af olika servetfbrytningar. Det
bästa
beviset för bokens lämplighet som vår generations
kokbok för det borgerliga svenska hemmet är, att
det redan tryckts öfver 45,000 exemplar af
kokboken.
Den kostar, inbunden i vackert band, endast
kr. 7:— och den finnes att tillgå hos närmaste
bokhandel eller portofritt från Förlaget, Iduns
expedition, Stockholm.